

Selkouutiset | perjantai 10.11.2023

Clear news | Friday 10.11.2023

Presidentti Ahtisaaren hautajaiset ja elämäntyö.

President Ahtisaari's funeral and life's work.

Presidentti Martti Ahtisaari on haudattu tänään perjantaina.

President Martti Ahtisaari was buried today, Friday.

Ahtisaari oli Suomen presidentti vuodesta 1994 vuoteen 2000.

Ahtisaari was the president of Finland from 1994 to 2000.

Hän kuoli lokakuun 16. päivä.

He died on the 16th of October.

Tässä lähetyksessä kerromme presidentti Ahtisaaren hautajaisista ja Ahtisaaren elämäntyöstä.

In this broadcast, we talk about President Ahtisaari's funeral and Ahtisaari's life's work.

Toimittaja Merja Windia on seurannut Ahtisaaren hautajaisia.

Reporter Merja Windia has followed Ahtisaari's funeral.

Merja, millaiset Ahtisaaren hautajaiset olivat?

Merja, what was Ahtisaari's funeral like?

Hautajaiset olivat arvokkaat, mutta tunnelma oli lämmin.

The funeral was dignified, but the atmosphere was warm.

Hautajaisissa puhui Suomen nykyinen presidentti Sauli Niinistö.

The current president of Finland, Sauli Niinistö, spoke at the funeral.

Niinistö sanoi, että Ahtisaari oli suuri suomalainen.

Niinistö said that Ahtisaari was a great Finn.

Lisäksi Ahtisaari näki kaikissa ihmisissä jotakin hyvää, Niinistö sanoi.

In addition, Ahtisaari saw something good in all people, Niinistö said.

Ahtisaaren puoliso Eeva ja poika Marko liikuttuivat Niinistön puheesta.

Ahtisaari's wife Eeva and son Marko were moved by Niinistö's speech.

Keitä vieraita hautajaisissa oli?	Who were the guests at the funeral?
Hautajaisissa oli yli 800 kutsuvierasta.	There were more than 800 invited guests at the funeral.
Vieraiden joukossa oli esimerkiksi Ruotsin kuningas Kaarle Kustaa.	Among the guests was, for example, the King of Sweden, Kaarle Kustaa.
Myös Namibian presidentti osallistui Ahtisaaren hautajaisiin.	The President of Namibia also participated in Ahtisaari's funeral.
Ahtisaari auttoi Namibiaa itsenäistymään vähän yli 30 vuotta sitten.	Ahtisaari helped Namibia become independent a little over 30 years ago.
Lisäksi vieraiden joukossa oli valtiojohtajia Kosovosta ja Indonesiasta.	In addition, among the guests were heads of state from Kosovo and Indonesia.
Ahtisaari oli neuvottelemassa rauhaa molempiin maihin.	Ahtisaari was negotiating peace for both countries.
Oliko presidentti myös rauhanneuvottelija?	Was the president also a peace negotiator?
Kyllä, Ahtisaari toimi kansainvälisenä rauhanneuvottelijana monta kymmentä vuotta.	Yes, Ahtisaari worked as an international peace negotiator for many decades.
Presidenttikauden jälkeen Ahtisaari perusti järjestön, joka auttaa väkivaltaisten konfliktien ratkaisussa.	After the presidential term, Ahtisaari founded an organization that helps resolve violent conflicts.
Maailmalla Ahtisaari tunnetaan ennen kaikkea rauhanneuvottelijana.	In the world, Ahtisaari is known above all as a peace negotiator.
Vuonna 2008 Ahtisaari sai ensimmäisenä suomalaisena Nobelin rauhanpalkinnon.	In 2008, Ahtisaari was the first Finn to receive the Nobel Peace Prize.
Ahtisaaren arkku vietiin tuomiokirkosta hautausmaalle surusaatossa, joka kulki Helsingin keskustan läpi.	Ahtisaari's coffin was taken from the cathedral to the cemetery in a funeral procession that passed through the center of Helsinki.
Oliko katujen varsilla ihmisiä?	Were there people along the streets?

Kyllä, katujen varsilla oli tuhansia ihmisiä, vaikka sää oli sateinen.	Yes, there were thousands of people lining the streets, even though it was raining.
Monet halusivat tulla kunnioittamaan Ahtisaaren muistoa.	Many wanted to come to honor Ahtisaari's memory.
Presidentti Ahtisaari laskettiin hautaan Hietaniemen hautausmaalla.	President Ahtisaari was buried in the Hietaniemi cemetery.
Miksi Ahtisaari haudattiin juuri Hietaniemeen?	Why was Ahtisaari buried in Hietaniemi?
Suomessa on tapana, että presidentit haudataan Hietaniemen hautausmaalle.	In Finland, it is customary for presidents to be buried in the Hietaniemi cemetery.
Vain kaksi presidenttiä on haudattu muualle.	Only two presidents are buried elsewhere.
Kiitos näistä tiedoista, Merja.	Thanks for this information, Merja.
Sää.	Weather.
Viikonloppu on sateinen suuressa osassa maata.	The weekend is rainy in a large part of the country.
Etelässä sataa vettä ja maan keskiosassa sataa lunta.	It rains in the south and it snows in the central part of the country.
Pohjoisessa on poutaa eli vettä tai lunta ei sada.	In the north, it's raining, meaning it doesn't rain or snow.
Lauantaina pohjoisessa paistaa jopa aurinko.	On Saturday, the sun will even shine in the north.
Lämpötila on etelässä plussan puolella, pohjoisessa on pakkasta.	The temperature is on the plus side in the south, freezing in the north.

13.11.2023	13.11.2023
Suomen itäraja	Eastern border of Finland
Suomen ja Venäjän rajalle on tullut lisää ihmisiä, joiden paperit eivät ole kunnossa.	More people have come to the border between Finland and Russia, whose papers are not in order.
Heillä ei ole esimerkiksi viisumia Suomeen.	For example, they do not have a visa to Finland.
Maanantaina rajalle on tullut yli 20 ihmistä ilman tarpeellisia papereita.	On Monday, more than 20 people have come to the border without the necessary papers.
Syksyn aikana heitä on tullut jo yli 100.	During the fall, more than 100 of them have already arrived.
Joukossa on esimerkiksi Irakin, Syyrian, Jemenin ja Somaliain kansalaisia.	Among them are, for example, citizens of Iraq, Syria, Yemen and Somalia.
He ovat tulleet Venäjän kautta Suomen rajalle, jossa he ovat hakeneet turvapaikkaa Suomesta.	They have come through Russia to the Finnish border, where they have applied for asylum in Finland.
Aikaisemmin Venäjä ei päästänyt ketään Suomen rajalle ilman tarpeellisia papereita.	Previously, Russia did not let anyone to the Finnish border without the necessary papers.
Ei ole varmaa tietoa, miksi Venäjän toiminta on muuttunut.	It is not certain why Russia's actions have changed.
Asiantuntijat arvioivat, että syy on se, että Suomesta on tullut puolustusliitto Naton jäsen.	Experts estimate that the reason is that Finland has become a member of the defense alliance NATO.
Venäjän mielestä Nato on sen vihollinen.	Russia considers NATO to be its enemy.
Poliisin valvonta	Police surveillance
Poliisi lisää valvontaa Helsingissä.	The police increase surveillance in Helsinki.

Valvontaa lisätään seuraavien 3 viikon aikana.	Monitoring will be increased over the next 3 weeks.
Poliisi valvoo erityisesti paikkoja, joissa usein tapahtuu rikoksia ja häiriöitä.	The police especially supervise places where crimes and disturbances often occur.
Valvontaa on tavallista enemmän joukkoliikenteessä, esimerkiksi busseissa ja ratikoissa.	There is more control than usual in public transport, for example in buses and trams.
Lisäksi poliisi valvoo paikkoja, joissa nuoret kokoontuvat.	In addition, the police supervise places where young people gather.
Poliisi lisää valvontaa erityisesti ilta-aikaan ja viikonloppuina.	The police increase surveillance, especially in the evening and on weekends.
Poliisi haluaa, että ihmisillä on Helsingissä turvallinen olo.	The police want people to feel safe in Helsinki.
Veikkauksen työpaikat	Veikkaus workplaces
Rahapelifirma Veikkaus vähentää työntekijöitä.	Gambling company Veikkaus is reducing employees.
Työt loppuvat noin 200 työntekijältä.	About 200 employees will lose their jobs.
Esimerkiksi Lotto, raaputusravat ja raha-automaattipelit ovat Veikkauksen pelejä.	For example, Lotto, scratch cards and slot machine games are Veikkaus games.
Veikkaus on nyt päättänyt, että se sulkee 19 pelisalia tämän vuoden loppuun mennessä.	Veikkaus has now decided that it will close 19 gaming halls by the end of this year.
Lisäksi Veikkaus sulkee Tampereen kasinon.	In addition, Veikkaus will close the Tampere casino.
Kasino avattiin Tampereella vasta 2 vuotta sitten.	The casino was opened in Tampere only 2 years ago.
Kasinon alku oli vaikea koronan takia.	The beginning of the casino was difficult

	because of the corona.
Vuoden suomenopettaja	Finnish teacher of the year
Selkouutiset on tavannut Vuoden suomenopettaja Satu Lahtosen ja Lahtosen opiskelijoita.	Selkouutiset has met Finnish Teacher of the Year Satu Lahtonen and Lahtonen's students.
Satu Lahtonen opettaa suomen kieltä, lukemista ja kirjoittamista nykyään Konepajan aikuislukiossa Helsingissä.	Satu Lahtonen currently teaches Finnish language, reading and writing at Konepaja adult high school in Helsinki.
Lahtosen ryhmään voi tutustua Selkouutisten tv-lähetyksessä, joka löytyy osoitteesta	You can get to know Lahtonen's group on Selkouutinen's TV broadcast, which can be found at
yle.fi/selkouutiset.	yle.fi/selkousitet.
Samassa osoitteessa on myös valokuvia Lahtosen ryhmästä.	There are also photos of Lahtonen's group at the same address.
Sää	Weather
Lapissa on ollut kovaa pakkasta.	It has been very cold in Lapland.
Aikaisin maanantaina pakkasta oli paikoin jopa 27 astetta.	Early on Monday, it was as cold as 27 degrees in some places.
Tiistaina sää kylmenee koko maassa ja idässä sataa vähän lunta.	On Tuesday, the weather will get colder throughout the country and it will snow a little in the east.
Pohjoisessa on paikoin selkeää.	It is clear in places in the north.
Lämpötila on tiistaina 0 ja -5 asteen välillä, pohjoisessa -10 ja -20 asteen välillä.	The temperature on Tuesday will be between 0 and -5 degrees, in the north between -10 and -20 degrees.

Itärajan tilanne.	The situation on the eastern border.
Tilanne Suomen itärajalla eli Suomen ja Venäjän rajalla on edelleen vaikea.	The situation on Finland's eastern border, i.e. the border between Finland and Russia, is still difficult.
Myös tiistaina rajalle on tullut turvapaikanhakijoita, joiden paperit eivät ole kunnossa.	Asylum seekers whose papers are not in order have also arrived at the border on Tuesday.
Turvapaikanhakijoita tulee nyt monista maista Venäjän kautta Suomen rajalle.	Asylum seekers now come from many countries to the Finnish border via Russia.
Syy on ehkä se, että Venäjä haluaa häiritä Suomea.	The reason is perhaps that Russia wants to disturb Finland.
Aikaisemmin Venäjä ei päästänyt ketään Suomen rajalle ilman tarpeellisia papereita.	Previously, Russia did not let anyone to the Finnish border without the necessary papers.
Pääministeri Petteri Orpo sanoo, että Suomen itärajan turvallisuudesta pidetään huolta.	Prime Minister Petteri Orpo says that the security of Finland's eastern border will be taken care of.
Orpo sanoo, että hallitus on valmis tekemään nopeita päätöksiä.	Orpo says that the government is ready to make quick decisions.
Sisäministeri Mari Rantanen kertoo, että nyt suunnitellaan toimia, joilla rajaturvallisuutta parannetaan.	Interior Minister Mari Rantanen says that measures are now being planned to improve border security.
On mahdollista, että esimerkiksi rajanylityspaikkoja suljetaan.	It is possible that, for example, border crossing points will be closed. Räsänen's trial.
Räsäsen oikeudenkäynti.	Räsänen's trial.
Hovioikeus on hylännyt syytteet kansanedustaja Päivä Räsästä vastaan.	The Court of Appeal has dismissed the charges against MP Päivä Räsä.

Hovioikeus on sitä mieltä, että Räsänen ei ole tehnyt rikosta.	The Court of Appeal is of the opinion that Räsänen has not committed a crime.
Syyttäjä vaati, että Räsäselä annetaan sakkorangaistus.	The prosecutor demanded that Räsänen be given a fine.
Syyttäjän mielestä Räsänen kirjoitukset ja puheet olivat vihapuhetta, ja ne loukkasivat kaikkia homoseksuaaleja ihmisiä.	According to the prosecutor, Räsänen's writings and speeches were hate speech, and they offended all homosexual people.
Jo viime keväänä käräjäoikeus hylkäsi Räsänen syytteet.	Already last spring, the district court rejected Räsänen's charges.
Asia käsiteltiin vielä hovioikeudessa, koska syyttäjä niin vaati.	The matter was still discussed in the Court of Appeal, because the prosecutor demanded it.
Päivi Räsänen oikeusjutusta on puhuttu Suomessa paljon.	Päivi Räsänen's lawsuit has been talked about a lot in Finland.
Räsänen on kristillisdemokraattien kansanedustaja ja entinen ministeri.	Räsänen is a member of parliament for the Christian Democrats and a former minister.
Lakot.	Strikes.
Lakot jatkuvat Suomessa.	Strikes continue in Finland.
Yhden päivän mittaisia lakkoja on ollut viime viikkoina eri puolilla Suomea.	There have been one-day strikes in recent weeks in various parts of Finland.
Tiistaina lakkoja on ollut Keski-Suomessa ja Pohjanmaalla.	On Tuesday, there were strikes in Central Finland and Ostrobothnia.
Lakkojen takia työt pysähtyivät monilla työpaikoilla.	Because of the strikes, work stopped at many workplaces.
Lakkoja oli esimerkiksi isoissa kaupoissa.	There were strikes in big stores, for example.

Lakot ovat poliittisia.	Strikes are political.
Työntekijöiden ammattiliitot järjestävät lakkoja, koska ne ovat suuttuneet hallitukselle.	Workers' unions organize strikes because they are angry with the government.
Hallitus aikoo esimerkiksi rajoittaa työntekijöiden oikeutta järjestää lakkoja.	For example, the government intends to limit the right of employees to organize strikes.
Lisäksi hallitus suunnittelee, että työntekijän irtisanomisesta tulee helpompaa.	In addition, the government plans to make it easier to fire an employee.
Sää.	Weather.
Sää on kylmää.	The weather is cold.
Tiistaiamuna Lapissa mitattiin paikoin jopa yli 30 astetta pakkasta.	On Tuesday morning in Lapland it was even over 30 degrees below zero.
Keskiviikkona etelässä on vähän pakkasta ja on pilvistä.	Wednesday will be a bit frosty and cloudy in the south.
Pohjoisessa paistaa aurinko, mutta pakkasta on paljon.	The sun is shining in the north, but there is a lot of frost.
Vähän voi sataa lunta.	It may snow a little.
Talvinen sää myös jatkuu Suomessa.	Winter weather also continues in Finland.
Marraskuun loppupuolesta tulee kylmä, ja lämpötila pysyy pakkasen puolella ehkä koko maassa.	The end of November will be cold, and the temperature will probably stay below freezing throughout the country.
Myös lumisateet ovat mahdollisia.	Snow showers are also possible.

Page 4

Presidenttikysely.

Presidential survey.

Kokoomuksen Alexander Stubb on nyt suosituin ehdokas Suomen uudeksi presidentiksi.	The Coalition's Alexander Stubb is now the most popular candidate for the new president of Finland.
Ylen kysely kertoo, että Stubbia kannattaa nyt 28 prosenttia ihmisistä.	Yle's poll shows that 28 percent of people now support Stubb.
Kyselyssä sijalla 2 on Pekka Haavisto.	Pekka Haavisto is ranked 2nd in the survey.
Haaviston kannatus on 26 prosenttia.	Haavisto's support is 26 percent.
Stubbin kannatus on noussut 6 prosenttiyksikköä.	Stubb's support has increased by 6 percentage points.
Haaviston kannatus on laskenut 3 prosenttiyksikköä.	Haavisto's support has decreased by 3 percentage points.
Kysely kertoo, että Stubb on suosituin ehdokas myös, jos presidentinvaalissa on 2. kierros.	The survey says that Stubb is the most popular candidate even if there is a 2nd round in the presidential election.
Presidentinvaalin 1. kierros on tammikuun 28. päivä.	The 1st round of the presidential election is on January 28.
Niinistö turvapaikanhakijoista.	Niinistö about asylum seekers.
Tasavallan presidentti Sauli Niinistö arvioi, että Suomen ja USA:n suunnittelema puolustussopimus voi olla syynä siihen, että Suomen rajalle tulee turvapaikanhakijoita Venäjän kautta.	The President of the Republic, Sauli Niinistö, estimates that the defense agreement planned by Finland and the USA may be the reason why asylum seekers arrive at Finland's border via Russia.
Venäjä ehkä suuttui sopimuksesta.	Maybe Russia got angry about the agreement.
Niinistö sanoo, että Suomen itärajalla voi olla hankalia tilanteita myös tulevaisuudessa.	Niinistö says that there may be difficult situations on Finland's eastern border in the future as well.
Presidentti kommentoi itärajan tilannetta Saksan Bonnissa, jossa hän vierailee parhaillaan.	The president commented on the situation on the eastern border in Bonn, Germany, where he is currently visiting.

Vuorokauden aikana Kaakkois-Suomen raja-asemille on tullut yli 60 turvapaikanhakijaa.	During the day, more than 60 asylum seekers have come to the border stations in Southeast Finland.
Heillä ei ole viisumia Suomeen.	They do not have a visa to Finland.
Koronarokote.	Corona vaccine.
Viranomainen kertoo, että Somessa on tarpeeksi koronarokotetta.	The official says that Some has enough corona vaccine.
Koronanrokotteen tehosteannoksia riittää kaikille niille ihmisille, joille suositellaan nyt rokotetta.	Booster doses of the corona vaccine are enough for all those people for whom the vaccine is now recommended.
Tehosterokotteita suositellaan syksyn ja talven aikana niille ihmisille, joilla on suurin riski saada vakava koronatauti.	Booster vaccines are recommended during the fall and winter for those people who are at the highest risk of getting severe corona disease.
Suurin riskitekijä on ihmisen korkea ikä.	The biggest risk factor is a person's old age.
Turkistarhat.	Fur farms.
Turkistarhaajat ovat hakeneet Suomen valtiolta korvauksia eläimistä, jotka piti tappaa lintuinfluenssan takia.	Fur breeders have applied to the Finnish government for compensation for animals that had to be killed because of bird flu.
Turkistarhaajat ovat hakeneet korvauksia yhteensä 6 miljoonaa euroa.	The fur breeders have applied for a total of 6 million euros in compensation.
Korvauksia on tähän mennessä hakenut 12 turkistarhaa.	So far, 12 fur farms have applied for compensation.
Lintuinfluenssaa on ollut yhteensä jo 42 turkistarhalla.	A total of 42 fur farms have already had bird flu.
Turkiseläimet pitää tappaa, jos turkistarhan eläimillä on lintuinfluenssaa.	Fur animals must be killed if the animals in the fur farm have bird flu.

Tarkoitus on, että lintuinfluenssa ei leviä.	The purpose is to prevent bird flu from spreading.
Suomessa on yhteensä noin 550 turkistarhaa.	There are a total of approximately 550 fur farms in Finland.
Sää.	Weather.
Sää on poutainen.	The weather is overcast.
Lämpötila on yöllä -1 ja -9, maan keskiosissa -7 ja -12 ja Lapissa -10 ja -20 asteen välillä.	The temperature is between -1 and -9 at night, between -7 and -12 in the central parts of the country and between -10 and -20 degrees in Lapland.
Torstaina päivällä lämpötila on -2 ja -10, maan keskiosissa -10 ja -15 ja Lapissa -10 ja -20 asteen välillä.	During the day on Thursday, the temperature will be between -2 and -10, between -10 and -15 in the central parts of the country and between -10 and -20 degrees in Lapland.

Page 5

Selkouutiset torstai 16.11.2023.	TV Selkouutiset Thursday 16 November 2023.
Raja-asemia kiinni.	Border stations closed.
Suomi sulkee monta rajanylityspaikkaa itärajalla.	Finland closes many border crossings on the eastern border.
Hallitus päätti, että Imatran, Niiralan, Nuijamaan ja Vaalimaan raja-asemat suljetaan perjantain ja lauantain välisenä yönä.	The government decided that the border stations of Imatra, Niirala, Nuijamaa and Vaalimaa will be closed on the night between Friday and Saturday.
Näiden raja-asemien kautta ei kulje tämän jälkeen mitään liikennettä.	After this, no traffic passes through these border stations.

Raja-asemat ovat kiinni ainakin helmikuun puoliväliin asti.	Border stations are closed at least until mid-February.
Itärajalla ovat lauantaista lähtien auki vain Vartiuksen, Sallan, Kuusamon ja Raja-Joosepin rajanylityspaikat.	On the eastern border, only the Vartius, Salla, Kuusamo and Raja-Joosepi border crossings will be open from Saturday.
Pääministeri Petteri Orpo sanoo, että Suomi haluaa varmistaa rajaturvallisuuden.	Prime Minister Petteri Orpo says that Finland wants to ensure border security.
Siksi raja-asemia suljetaan.	That's why the border stations are closed.
Kaakkois-Suomen rajanylityspaikoille on tullut syksyn aikana enemmän turvapaikanhakijoita kuin tavallisesti.	During the fall, more asylum seekers than usual have arrived at the border crossing points in Southeast Finland.
Turvapaikanhakijoita tuli monista maista Venäjän kautta Suomen rajalle.	Asylum seekers came from many countries to the Finnish border via Russia.
Heillä ei ollut mukana papereita, joita tarvitaan kun tulee Suomeen Venäjältä.	They did not have the papers with them, which are needed when coming to Finland from Russia.
Työttömyys.	Unemployment.
Työttömien ihmisten määrä kasvaa Suomessa tänä vuonna.	The number of unemployed people will increase in Finland this year.
Näin arvioi työministeriö.	This is what the Ministry of Labor estimates.
Ministeriö kertoo, että lomautettuja ihmisiä on pian yhtä paljon kuin vuonna 2009.	The ministry says that the number of laid off people will soon be the same as in 2009.
Lomautettuja työntekijöitä on ensi vuoden alussa lähes 40 000.	At the beginning of next year, there will be almost 40,000 furloughed workers.
Lomautus tarkoittaa, että ihminen jää työttömäksi esimerkiksi 3 kuukauden tai 6	Layoff means that a person remains unemployed for a period of, for example, 3

kuukauden määräajaksi.	months or 6 months.
Työministeriö arvioi, että vuonna 2025 Suomen talous paranee.	The Ministry of Labor estimates that the Finnish economy will improve in 2025.
Myös työpaikkoja on silloin enemmän kuin nyt.	There were also more jobs then than now.
Dödspatrullen-oikeudenkäynti.	The Dödspatrullen trial.
Helsingissä alkoi oikeudenkäynti, joka liittyy ruotsalaiseen Dödspatrullen-jengiin.	A trial related to the Swedish Dödspatrullen gang began in Helsinki.
Käräjäoikeudessa on syytettynä 27 ihmistä.	27 people are accused in the district court.
Syyttäjä vaatii vankeutta melkein kaikille syytetyille.	The prosecutor demands imprisonment for almost all the accused.
Syytetyistä 9 on Suomen kansalaisia ja 7 Ruotsin kansalaisia.	9 of the accused are Finnish citizens and 7 are Swedish citizens.
Loput syytetyt ovat muiden maiden kansalaisia.	The rest of the accused are citizens of other countries.
Oikeudessa käsitellään huumarikoksia.	The court deals with drug crimes.
Poliisi sanoo, että ruotsalainen katujengi yritti vallata Suomen huumemarkkinoita.	The police say that a Swedish street gang tried to take over the Finnish drug market.
Dödspatrullen on väkivaltainen ruotsalainen katujengi, joka tekee paljon huumarikoksia.	Dödspatrullen is a violent Swedish street gang that commits a lot of drug crimes.
Sää.	Weather.
Huomenna perjantaina aurinko paistaa etelässä ja pohjoisessa.	Tomorrow, Friday, the sun will shine in the south and north.
Maan keskiosassa taivaalla on pilviä.	There are clouds in the sky in the middle of the earth.

Sää on poutainen, mutta länsirannikolla voi sataa vähän lunta.	The weather is dusty, but it may snow a little on the west coast.
Lämpötila on koko maassa pakkasen puolella.	The temperature is on the freezing side throughout the country.
Eniten pakkasta on Lapissa.	The coldest is in Lapland.

Page 6

Vakoilu.	Espionage.
Venäjä todennäköisesti vakoilee suomalaisten tietoliikennettä.	Russia is probably spying on Finns' communications.
Näin kertovat tiedot, jotka Yle on hankkinut.	This is what the information obtained by Yle says.
Venäjä vakoilee tietoliikennettä, joka kulkee satelliittien kautta.	Russia Spying on data traffic that travels through satellites.
Venäjällä on avaruudessa omia satelliitteja, joita se käyttää vakoiluun.	Russia has its own satellites in space, which it uses for espionage.
Tiedot Venäjän vakoilusta eivät ole täysin varmoja.	Information about Russian espionage is not completely certain.
Suomen Puolustusvoimat ja hallitus eivät kommentoi asiaa.	The Finnish Defense Forces and the government do not comment on the matter.
Suomi yrittää tulevaisuudessa seurata tarkemmin venäläisten satelliittien toimintaa.	In the future, Finland will try to monitor the operation of Russian satellites more closely.
Suomen valtio aikoo perustaa uuden keskuksen, joka voi muun muassa seurata satelliittien toimintaa.	The Finnish government plans to establish a new center that can, among other things, monitor the operation of satellites.
Itärajan tilanne.	The situation on the eastern border.

Itärajalle eli Suomen ja Venäjän rajalle on taas tiistaina tullut monta kymmentä ihmistä Venäjältä.	Several tens of people from Russia have come to the eastern border, i.e. the border between Finland and Russia, on Tuesday.
Heillä ei ole tarpeellisia papereita, esimerkiksi viisumia.	They do not have the necessary papers, such as a visa.
He ovat tulleet Vartiuksen raja-asemalle ja Sallan raja-asemalle.	They have come to Vartius border station and Salla border station.
Tutkijat sanovat, että Venäjä ohjaa heitä Suomeen, koska se haluaa häiritä Suomea.	The researchers say that Russia is directing them to Finland because it wants to disrupt Finland.
Suomen hallitus yrittää lopettaa ihmisten tulemisen itärajalle.	The Finnish government is trying to stop people coming to the eastern border.
Hallitus kertoi päivällä, että voi ehkä sulkea lisää raja-asemia.	The government said during the day that it might be possible to close more border stations.
Tähän mennessä Suomi on sulkenut neljä raja-asemaa.	So far, Finland has closed four border crossings.
Venäjä arvostelee sitä, että Suomi on sulkenut raja-asemia.	Russia criticizes the fact that Finland has closed border stations.
Venäjä sanoo, että sulkeminen haittaa niiden venäläisten elämää, jotka asuvat Suomessa.	Russia says that the closure will harm the lives of Russians who live in Finland.
Kansallisooppera.	National Opera.
Suomen Kansallisoopperalla on uusi taiteellinen johtaja.	The Finnish National Opera has a new artistic director.
Hän on brittiläinen Thomas de Mallet Burgess.	He is British Thomas de Mallet Burgess.
De Mallet Burgess haluaa tehdä oopperaa, joka kiinnostaa kaikkia ihmisiä.	De Mallet Burgess wants to make an opera that appeals to all people.

Hän ajattelee, että ooppera ei ole pelkästään hienojen ihmisten musiikkia.	He thinks that opera is not only the music of fine people.
Hänestä oopperan pitää olla kiinni nykyajassa.	The opera must be about him in the modern age.
Kansallisoopperan uusi taiteellinen johtaja on asunut Suomessa kolme kuukautta.	The new artistic director of the National Opera has lived in Finland for three months.
Hän sanoo, että Suomi on yllättänyt hänet.	He says that Finland has surprised him.
Yllätys oli, että suomalaiset ovat hänestä lämpimiä ja huumorintajuisia ihmisiä.	The surprise was that Finns are warm and humorous people.
Suomalaisten maine ulkomailla ei ole sellainen.	The reputation of Finns abroad is not like that.
Sää.	Weather.
Keskiviikkona Suomeen tulee lännestä lumipyry.	On Wednesday, a snowstorm will come to Finland from the west.
Lämpötila on 0:n ja -10 asteen välillä.	The temperature is between 0 and -10 degrees.
Idässä on kylmempää.	It's colder in the east.

Page 7

Itärajan vahvistaminen.	Strengthening the eastern border.
Suomi vahvistaa itärajaa esteillä.	Finland strengthens the eastern border with barriers.
Tarkoitus on estää ihmisten tulo ilman lupaa Venäjältä Suomeen.	The purpose is to prevent people from entering Finland without a permit from Russia.
Venäjä on tuonut rajalle ihmisiä, joita	Russia has brought people to the border,

Venäjä lähettää Suomen puolelle.	which Russia sends to the Finnish side.
Siksi rajanylityspaikoille ja niiden lähelle rakennetaan esteitä.	That's why barriers are built at and near border crossings.
Aitoja rakennetaan ainakin Sallan, Kuusamon ja Vartiuksen raja-asemien ympäristössä.	Fences are being built at least around the Salla, Kuusamo and Vartius border stations.
Suomi ottaa turvapaikanhakijoita vastaan itärajalla vain Sallan ja Vartiuksen raja-asemilla.	Finland accepts asylum seekers at the eastern border only at the Salla and Vartius border stations.
Suomi on sulkenut Kaakkois-Suomen raja-asemat.	Finland has closed the border crossings of Southeast Finland.
Rajanylityspaikat.	Border crossing points.
Hallitus valmistelee uusia keinoja rajoittaa liikennettä rajanylityspaikoilla.	The government is preparing new ways to limit traffic at border crossings.
Tiistaina apulaisoikeuskansleri kielsi suunnitelman, jota hallitus valmisti.	On Tuesday, the deputy chancellor of justice denied the plan that the government was preparing.
Suunnitelmasta ei ole kerrottu julkisuuteen, koska suunnitelma on kesken.	The plan has not been made public because the plan is in progress.
Suunnitelma ehkä rajoitti liian paljon mahdollisuutta hakea turvapaikkaa Suomesta.	The plan perhaps limited too much the possibility of applying for asylum in Finland.
Hallitus valmistelee nyt uutta esitystä, jolla estetään ihmisten tulo ilman lupaa Suomeen itärajalta.	The government is now preparing a new proposal to prevent people from entering Finland without a permit from the eastern border.
Suomi on myös pyytänyt apua Euroopan raja- ja merivartiostolta Frontexilta.	Finland has also requested help from Frontex, the European Border and Coast Guard Agency.

Suomi pyytää, että Frontex lähettää Suomeen 60 virkamiestä auttamaan itärajan tilanteen takia.	Finland requests that Frontex send 60 officials to Finland to help because of the situation on the eastern border.
Hallitus on saanut eduskunnan luottamuksen välikysymysäänestyksessä.	The government has gained the parliament's trust in the intermediate question vote.
Välikysymyksen tekivät oppositiopuolueet SDP, vihreät ja vasemmistoliitto.	The interim question was made by the opposition parties SDP, the Greens and the Left Alliance.
Ne sanovat, että hallituksen leikkaukset kohdistuvat liikaa nuoriin ja opiskelijoihin.	They say that the government's cuts target too many young people and students.
Hallitus sai eduskunnan luottamuksen äänin 96–76.	The government received the confidence of the parliament with a vote of 96–76.
Enemmistö eduskunnasta luottaa hallitukseen.	The majority of the parliament trusts the government.
Siksi hallitus saa jatkaa työtä.	That's why the government can continue working.
Alkoholin haitat.	Harms of alcohol.
Alkoholin haitat aiheuttavat paljon kuluja suomalaiselle yhteiskunnalle.	The harms of alcohol cause a lot of costs for Finnish society.
Aalto-yliopisto on tutkinut alkoholin haittojen kuluja.	Aalto University has studied the costs of alcohol's harm.
Alkoholin haitat maksoivat viime vuonna yhteiskunnalle ainakin 1,4 miljardia euroa.	The harms of alcohol cost society at least 1.4 billion euros last year.
Kustannuksia tulee alkoholikuolemista, alkoholisairauksien hoidosta, rikoksista ja työkyvyttömyydestä.	Costs come from alcohol-related deaths, treatment of alcohol-related diseases, crimes and disability.
Lisäksi työnantajille tuli viime vuonna 500 miljoonaa euroa taloudellisia menetyksiä	In addition, employers incurred 500 million euros in financial losses last year due to

alkoholihaittojen takia.	the harm caused by alcohol.
Työnantajalle tulee kuluja esimerkiksi siitä, jos työntekijä ei pysty tekemään töitä.	The employer incurs costs, for example, if the employee is unable to work.
Sää.	Weather.
Yöllä sataa paljon lunta.	It snows a lot at night.
Lännessä lunta sataa paikoin jopa 20 cm.	In the west, it will snow up to 20 cm in some places.
Lumisade lakkaa yöllä lännessä.	The snow will stop at night in the west.
Lämpötila on etelässä 0 ja +2 asteen välillä.	The temperature in the south is between 0 and +2 degrees.
Pohjoisessa enimmäkseen -4 ja -7 asteen välillä.	In the north, mostly between -4 and -7 degrees.
Tuuli on paikoin kovaa.	The wind is strong in places.

Page 8

Siirtolaiset Raja-Joosepissa.	Immigrants in Raja-Joosep.
Suomeen on tullut uusia siirtolaisia Venäjältä.	New immigrants from Russia have come to Finland.
Raja-Joosepin raja-asemalle tuli lauantaina 55 siirtolaista.	55 migrants arrived at the Raja-Joosepi border station on Saturday.
Rajavartiolaitos kertoo, että tulijat ovat Jeministä, Marokosta, Syyriasta ja Algeriasta.	The Border Guard says that the arrivals are from Yemen, Morocco, Syria and Algeria.
Eilen perjantaina Raja-Joosepin raja-asemalle tuli vain 3 siirtolaista.	Yesterday, Friday, only 3 migrants came to the Raja-Joosepi border station.
Vain Raja-Joosepin raja-asema on auki Suomen ja Venäjän välillä.	Only the Raja-Joosepi border station is open between Finland and Russia.

Raja-Joosepin raja-asema on Inarissa, pohjoisessa.	The border station of Raja-Joosep is in Inari, in the north.
Suomi on sulkenut muut itärajan raja-asetat, koska Venäjä on alkanut lähettää Suomeen siirtolaisia.	Finland has closed the other border crossings on the eastern border because Russia has started sending migrants to Finland.
Suomi on tehostanut vartiointia itärajalla.	Finland has stepped up guarding on the eastern border.
Suomi ja Venäjä.	Finland and Russia.
Suomi ei neuvottele Venäjän kanssa itärajan siirtolaistilanteesta.	Finland does not negotiate with Russia on the migrant situation on the eastern border.
Näin sanovat pääministeri Petteri Orpo ja SDP:n puheenjohtaja Antti Lindtman.	This is what Prime Minister Petteri Orpo and SDP chairman Antti Lindtman say.
Venäjä ehkä haluaa, että Suomi neuvottelee Venäjän kanssa.	Russia might want Finland to negotiate with Russia.
Ehkä siksi Venäjä lähettää Suomeen siirtolaisia.	Maybe that's why Russia sends migrants to Finland.
Suomi ei hyväksy, jos Venäjä painostaa Suomea neuvotteluihin.	Finland will not accept if Russia pressures Finland into negotiations.
SDP:n puheenjohtaja Antti Lindtman sanoo, että Venäjä yrittää horjuttaa Suomea monella tavalla.	SDP chairman Antti Lindtman says that Russia is trying to destabilize Finland in many ways.
Syy on, että Venäjä haluaa viedä huomion pois Ukrainasta.	The reason is that Russia wants to divert attention away from Ukraine.
Lindtman sanoo, että itärajan saa sulkea kokonaan, jos tilanne vaatii.	Lindtman says that the eastern border can be closed completely if the situation requires it.
Lindtman oli lauantaina Ylen ykkösaamu -	On Saturday, Lindtman was a guest of

ohjelman vieraana.	Ylen's Ykkösaamu program.
Suomalaisten ruokailutottumukset.	Eating habits of Finns.
Suomalaisten ruokailutottumuksissa on puutteita.	There are flaws in the eating habits of Finns.
Terveyden ja hyvinvoinninlaitos on kysynyt suomalaisilta ruokailutottumuksista.	The Institute of Health and Welfare has asked Finns about their eating habits.
Monet suomalaiset syövät liian vähän kalaa ja vihanneksia.	Many Finns eat too little fish and vegetables.
Vain noin 30 prosenttia suomalaisista syö kalaa vähintään 2 kertaa viikossa.	Only about 30 percent of Finns eat fish at least 2 times a week.
Suositus on, että kalaa on hyvä syödä vähintään 2 kertaa viikossa.	The recommendation is that it is good to eat fish at least 2 times a week.
Vain 20 prosenttia miehistä ja vain 40 prosenttia naisista syö kasviksia, hedelmiä ja marjoja monta kertaa päivässä.	Only 20 percent of men and only 40 percent of women eat vegetables, fruits and berries several times a day.
Suositus on, että kasviksia, marjoja ja hedelmiä on hyvä syödä vähintään 500 grammaa päivässä.	The recommendation is that it is good to eat at least 500 grams of vegetables, berries and fruits per day.
Kaamos.	Polar night.
Pohjoisessa Suomessa alkaa tänään lauantaina kaamos.	In northern Finland, the kaamos starts today, Saturday.
Kaamos tarkoittaa aikaa, jolloin aurinko ei nouse päivällä pohjoisessa.	Kaamos means the time when the sun does not rise during the day in the north.
Syy on maapallon asento.	The reason is the position of the Earth.
Maapallon pohjoinen osa jää talvella varjoon koko päiväksi.	The northern part of the globe remains in shadow for the whole day in winter.

Kaamos kestää melkein 2 kuukautta.	Kaamos lasts almost 2 months.
Esimerkiksi Utsjoella aurinko nousee seuraavan kerran 17. tammikuuta.	For example, the next time the sun rises on Utsjoki is on January 17.
Utsjoki on Suomen pohjoisin kunta.	Utsjoki is the northernmost municipality in Finland.
Siellä kaamos kestää kauemmin kuin etelämpänä Lapissa.	There, the darkness lasts longer than further south in Lapland.
Sää.	Weather.
Sää on sunnuntaina enimmäkseen pilvistä ja poutaista.	The weather on Sunday will be mostly cloudy and overcast.
Paikoin tulee heikkoja lumisateita.	Weak snow showers will occur in some places.
Lämpötila on maan etelä- ja keskiosassa -6 ja -16 asteen välillä, pohjoisessa paikoin -20 astetta.	The temperature is between -6 and -16 degrees in the southern and central parts of the country, and -20 degrees in the north.

Page 9

Itäraja.	Eastern border.
Suomen itäraja on mennyt kiinni.	Finland's eastern border has closed.
Raja-Joosepin kansainvälinen rajanylityspaikka Inarissa sulkeutui viimeisenä iltapäivällä kello kaksi.	The Raja-Joosep international border crossing in Inari closed on the last afternoon at two o'clock.
Kaikki itärajan rajanylityspaikat ovat kiinni joulukuun 13. päivään saakka.	All border crossings on the eastern border are closed until December 13.
Tänä aikana turvapaikkaa voi hakea vain satamista ja lentokentiltä.	During this time, you can only apply for asylum at ports and airports.

Sulkua voidaan jatkaa myös sen jälkeen.	The closure can also be continued after that.
Itäraja suljetaan, koska Suomen valtio johdon mukaan Venäjä kuljettaa rajalle turvapaikanhakijoita.	The eastern border is closed because, according to the Finnish government, Russia is transporting asylum seekers to the border.
Suomen ja Venäjän rajan yli on tullut elokuun alusta alkaen noin 1 000 turvapaikanhakijaa.	Around 1,000 asylum seekers have crossed the border between Finland and Russia since the beginning of August.
Työvoimapula.	Shortage of manpower.
Työnhakijoiden taidot ja työpaikkojen vaatimukset eivät kohtaa Suomessa.	Job seekers' skills and job requirements do not match in Finland.
Avoimia työpaikkoja on tarjolla, mutta työttömien työnhakijoiden osaaminen ei vastaa paikkojen vaatimuksia.	Vacancies are available, but the skills of unemployed job seekers do not meet the requirements of the positions.
Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan sopivia työntekijöitä on liian vähän suuressa osassa Suomen alueista.	According to the Ministry of Labor and the Economy, there are too few suitable workers in a large part of Finland's regions.
Työvoiman puutteesta kärsii etenkin sosiaali- ja terveysala.	The social and health sector is particularly affected by the labor shortage.
Alalla tarvitaan erityisesti työntekijöitä, jotka osaavat käyttää digitaalisia laitteita ja palveluita.	The industry especially needs employees who know how to use digital devices and services.
Ydinvoimalat.	Nuclear power plants.
Suomessa ja Ruotsissa kahden ydinvoimalan tuotanto on keskeytynyt yllättävän vian vuoksi.	The production of two nuclear power plants in Finland and Sweden has been interrupted due to a surprising fault.
Olkiluoto 3:n sähkötuotanto keskeytyi tänään iltapäivällä, kun siellä tehtiin koetta, kertoo Teollisuuden Voima.	Olkiluoto 3's electricity production was interrupted this afternoon when a test was conducted there, says Teollisuuden Voima.

Keskeytymisen syytä selvitetään.	The reason for the interruption is being investigated.
Ruotsissa Ringhals 4 -ydinvoimalan tuotanto katkesi viime yönä myös tuntemattomasta syystä.	In Sweden, the production of the Ringhals 4 nuclear power plant was interrupted last night also for an unknown reason.
Jos häiriötilanne pitkittyy, sähkön hinta voi tulevina päivinä kallistua.	If the disruption continues, the price of electricity may increase in the coming days.
Sähkö maksaa Suomessa paljon jo nyt, noin 30 senttiä kilowattitunnilta.	Electricity costs a lot in Finland already, about 30 cents per kilowatt hour.
Lakot.	Strikes.
Poliittiset lakot jatkuvat.	Political strikes continue.
SAK:n ammattiliitot jatkavat tänään työtaisteluja Helsingissä ja muualla Uudellamaalla.	SAK's trade unions continue their industrial action today in Helsinki and elsewhere in Uusimaa.
Helsingissä lakossa on mukana muun muassa Helsingin kaupungin työntekijöitä, mikä saattaa näkyä hiekoituksen puuttumisena.	In Helsinki, the strike includes, among others, employees of the City of Helsinki, which may be reflected in the absence of sandblasting.
Ammattiliitot vastustavat hallituksen kaavailemia heikennyksiä sosiaaliturvaan ja työntekijöiden perusoikeuksiin.	The trade unions oppose the weakening of social security and the basic rights of employees planned by the government.
Sää.	Weather.
Huomenna sataa lunta Pohjois-Lapissa ja etelärannikolla.	Tomorrow it will snow in northern Lapland and on the southern coast.
Aurinko paistaa paikoin maan keskiosissa.	The sun shines in places in the central parts of the country.
Pakkasta on suuressa osassa Suomea noin kymmenen astetta, etelässä ja Pohjois-Lapissa pakkasta on viisi astetta.	It is around ten degrees below zero in a large part of Finland, five degrees below zero in the south and northern Lapland.

Suomen itäraja.	Eastern border of Finland.
YK:n pakolaisjärjestö UNHCR on huolissaan Suomen itärajan sulkemisesta.	The UN refugee agency UNHCR is concerned about the closure of Finland's eastern border.
Pakolaisjärjestö sanoo, että rajan sulkeminen voi heikentää ihmisten mahdollisuuksia hakea turvapaikkaa.	The refugee organization says that closing the border could weaken people's chances of applying for asylum.
Suomen koko itäraja suljettiin viime yönä.	I closed the entire eastern border of Finland last night.
Kaikki rajanylityspaikat ovat kiinni kahden viikon ajan.	All border crossings are closed for two weeks.
Sinä aikana Suomessa voi hakea turvapaikkaa vain satamista ja lentokentiltä.	During that time, you can apply for asylum in Finland only at ports and airports.
Itäraja suljettiin, koska Venäjä toi rajalle turvapaikanhakijoita.	The eastern border was closed because Russia brought asylum seekers to the border.
Fazer irtisanoo.	Fazer dismisses.
Elintarvikefirma Fazer irtisanoo kymmeniä ihmisiä.	The food company Fazer is laying off dozens of people.
Fazer irtisanoo Kouvolan tehtaalta 64 työntekijää.	Fazer is laying off 64 employees from the Kouvola factory.
Fazer on jo aiemmin tänä vuonna irtisanonut samalta tehtaalta noin 80 työntekijää.	Fazer has already dismissed around 80 employees from the same factory earlier this year.
Fazer perustelee vähennyksiä sillä, että kauramaidon valmistusta siirretään Kouvolaan Ruotsiin.	Fazer justifies the reductions by the fact that oat milk production is being moved from Kouvola to Sweden.

Jatkossa Kouvolan tehtaassa tehdään kaurajugurtteja eli gurtteja.	In the future, oat yogurts, or gurts, will be made at the Kouvola factory.
Puolueiden kannatus.	Party support.
Kokoomus palasi takaisin ykköspaikalle.	The coalition returned to first place.
Ylen tuoreimman puoluekannatuskyselyn tulos (%) ja vertailu edelliseen, kuukautta aiempaan.	The result of Yle's most recent party support survey (%) and comparison with the previous one, a month ago.
Kokoomus on noussut taas Suomen suosituimmaksi puolueeksi.	The Kokoumu has become the most popular party in Finland again.
Ylen uudessa kannatusmittauksessa kokoomusta kannattaa 22,6 prosenttia suomalaisista.	In Yle's new support survey, 22.6 percent of Finns support the coalition.
Edellisessä mittauksessa kärjessä oli SDP.	In the previous measurement, SDP was on top.
Nyt SDP on toisena, aivan kokoomuksen kannoilla.	Now SDP is second, right on the heels of the coalition.
Kolmanneksi suosituin on perussuomalaiset.	The third most popular are basic Finns.
Sen kannatus on 17 prosenttia.	Its support is 17 percent.
Muutokset edellisestä, lokakuun kannatusmittauksesta olivat hyvin pieniä.	The changes from the previous support survey in October were very small.
YK:n ilmastokokous.	UN climate conference.
YK:n ilmastokokous on alkanut Dubaissa, Arabiemiirikunnissa.	The UN climate conference has started in Dubai, United Arab Emirates.
Kokouksessa tehdään ensimmäistä kertaa laaja katsaus siihen, miten maailman maiden ilmastotavoitteet ovat toteutuneet.	At the meeting, for the first time, a broad overview of how the climate goals of the world's countries have been realized will be made.

Vuonna 2015 Pariisin ilmastokokouksessa sovittiin tavoitteesta rajoittaa maapallon ilmakehän lämpeneminen 1,5 asteeseen.	In 2015, at the Paris Climate Conference, the goal was to limit the warming of the Earth's atmosphere to 1.5 degrees.
Suomi on korostanut, että ilmastotoimilla on kiire ja ilmastopolitiikkaa pitää tiukentaa myös muissa kuin EU-maissa.	Finland has emphasized that climate action is urgent and that climate policy must also be tightened in non-EU countries.
Ennätyslämmin vuosi.	The warmest year on record.
Tästä vuodesta tulee ennätyslämmin, arvioi Maailman ilmatieteen laitos WMO.	This year will be the warmest on record, estimates the World Meteorological Organization WMO.
WMO:n raportissa kerrotaan, että maapallon ilmasto on nyt lämmennyt 1,4 astetta verrattuna esiteolliseen aikaan.	The WMO report states that the Earth's climate has now warmed by 1.4 degrees compared to pre-industrial times.
Tutkijat uskovat, että ilmaston lämpeneminen jatkuu nopeana myös ensi vuonna.	Scientists believe that global warming will continue at a rapid pace next year as well.
Perjantain sää.	Friday weather.
Perjantaina sää on enimmäkseen pilvistä.	On Friday, the weather will be mostly cloudy.
Lapissa ja maan eteläosassa voi sataa vähän lunta.	It may snow a little in Lapland and the southern part of the country.
Pakkasta on viidestä viiteentoista astetta.	It's five to fifteen degrees below zero.
Pohjoisessa ajokeli on paikoin huono.	In the north, the driving weather is bad in some places.

Page 11

Kiinalaislaivan tutkinta.

Investigation of the Chinese ship.

Suomi aloittaa kiinalaisen rahtilaiva Newnew Polar Bearin tutkimuksen Kiinassa.	Finland begins the investigation of the Chinese cargo ship Newnew Polar Bear in China.
Suomi haluaa selvittää, onko laiva vaurioittanut Balticconnector-kaasuputkea Suomenlahdella.	Finland wants to find out if the ship has damaged the Balticconnector gas pipeline in the Gulf of Finland.
Laiva on saapunut Kiinaan.	The ship has arrived in China.
Kaasuputkessa havaittiin vuoto 8. lokakuuta meressä Suomen talousalueella.	A leak was detected in a gas pipeline on October 8 in the sea in Finland's economic zone.
Suomen viranomaiset aloittivat asiasta tutkinnan, jota keskusrikospoliisi on johtanut.	The Finnish authorities started an investigation into the matter, which has been led by the Central Criminal Police.
Politico-verkkajulkaisu kertoo, että suomalaiset viranomaiset aloittavat laivan tutkimukset.	The Politico online publication says that the Finnish authorities are starting to investigate the ship.
Asiasta kertoi lehdelle ulkoministeri Elina Valtonen.	Foreign Minister Elina Valtonen told the newspaper about the matter.
Valtonen ei kertonut, tutkiiko Suomi laivaa itse Kiinassa vai avustavatko kiinalaiset tutkimuksessa.	Valtonen did not say whether Finland will investigate the ship itself in China or whether the Chinese will assist in the investigation.
Opiskelijoiden tieteellinen ajattelu.	Students' scientific thinking.
Yliopisto-opiskelijoiden käsitys tieteellisestä ajattelusta ei aina riitä.	University students' understanding of scientific thinking is not always enough.
Näin kertoo väitöstutkimus, jonka Heidi Salmento on tehnyt Turun yliopistossa.	This is what the doctoral research Heidi Salmento has done at the University of Turku says.
Tiedon heikko arviointi voi haitata	A weak assessment of knowledge can be a

työelämässä.	hindrance in working life.
Esimerkiksi asiantuntijan työssä tarvitaan hyvää tieteellistä ajattelua.	For example, the work of an expert requires good scientific thinking.
Kriittinen suhtautuminen tietoon ja sen hankintaan on tieteellisen ajattelun perusta.	A critical attitude towards knowledge and its acquisition is the basis of scientific thinking.
Yliopisto-opiskelijan pitää osata oman alan tutkimusmenetelmät.	A university student must know the research methods of his field.
Tutkimus osoittaa, että opiskelun aikana kaikki eivät opi edes tieteen peruskäsitteitä.	Research shows that not everyone learns even the basic concepts of science during their studies.
Heidi Salmento sanoo, että tieteen käsitteitä pitää opettaa yliopistossa paremmin.	Heidi Salmento says that science concepts need to be taught better at the university.
Tekoälyn säätely.	Regulation of artificial intelligence.
Euroopan unioni on päässyt alustavaan sopimukseen laista, joka säätelee tekoälyn käyttöä.	The European Union has reached a preliminary agreement on a law that regulates the use of artificial intelligence.
Tämä on ensimmäinen kansainvälinen yritys rajoittaa tekoälyn käyttöä.	This is the first international attempt to limit the use of artificial intelligence.
Sopimus kunnioittaa digitaalisen ajan ihmisoikeuksia, eurooppalaisia arvoja mutta kannustaa tekoälyn kehittämistä.	The agreement respects human rights in the digital age, European values, but encourages the development of artificial intelligence.
Poliisikoirat.	Police dogs.
Suomalaiset poliisikoirat ovat monenlaisissa tehtävissä.	Finnish police dogs have many different tasks.
Poliisiammattikorkeakoulu kertoo, että yksi uusi tehtävä voi pian olla	The Police University of Applied Sciences says that one new task may soon be the

elektroniikkakoiran työ.	work of an electronic dog.
Elektroniikkakoirat voivat auttaa tutkimaan rikoksia, joissa piilotellaan esimerkiksi puhelimia tai tietokoneita.	Electronic dogs can help investigate crimes where, for example, phones or computers are hidden.
Poliisin apuna on myös eritekoiria, jotka auttavat tutkimaan esimerkiksi seksuaalirikoksia.	The police are also assisted by special dogs that help to investigate, for example, sexual crimes.
Eritteitä ovat esimerkiksi hiki, virtsa ja sperma.	Secretions include, for example, sweat, urine and semen.
Tällä hetkellä noin 40 prosenttia poliisikoirista on huumekoiria.	Currently, about 40 percent of police dogs are drug dogs.
Koirat voivat erikoistua etsimään myös esimerkiksi rahaa tai räjähteitä.	Dogs can also specialize in searching for, for example, money or explosives.
Sää.	Weather.
Sää on pilvinen suurimmassa osassa Suomea.	The weather is cloudy in most of Finland.
Lumisateita tulee varsinkin etelässä ja idässä ja myös Länsi- ja Lounais-Lapissa.	Snow falls especially in the south and east and also in western and southwestern Lapland.
Pakkasta on etelässä 5 astetta ja pohjoisessa 15 - 18 astetta.	The frost is 5 degrees in the south and 15 to 18 degrees in the north.
Lunta voi maanantaihin mennessä kertyä etelään ja itään 5 - 10 cm.	By Monday, 5 to 10 cm of snow may accumulate in the south and east.
Ajokeli on ajoittain huono.	Driving weather is bad at times.

Page 12

Itärajan avaaminen.

Opening the eastern border.

Suomi avaa 2 raja-asemaa itärajalla.	Finland opens 2 border stations on the eastern border.
Suomi avaa Vaalimaan raja-aseman Kaakkois-Suomessa ja Niiralan raja-aseman Pohjois-Karjalassa.	Finland opens the Vaalimaa border station in Southeastern Finland and the Niirala border station in North Karelia.
Raja-asemat avataan tänä torstaina 14. joulukuuta.	Border stations will be opened this Thursday, December 14.
Muut 6 raja-asemaa itärajalla pysyvät kiinni.	The other 6 border stations on the eastern border will remain closed.
Suomi sulki rajan 2 viikkoa sitten, koska Venäjä alkoi lähettää Suomeen turvapaikanhakijoita.	Finland closed the border 2 weeks ago because Russia started sending asylum seekers to Finland.
Venäjä lähetti Suomen rajalle noin 1000 turvapaikanhakijaa ennen rajan sulkua.	Russia sent around 1,000 asylum seekers to the Finnish border before the border was closed.
Pääministeri Petteri Orpo sanoo, että Suomi kokeilee, voiko raja olla taas auki.	Prime Minister Petteri Orpo says that Finland is testing whether the border can be open again.
Suomi voi sulkea rajan uudestaan, jos Venäjä lähettää taas turvapaikanhakijoita Suomeen.	Finland can close the border again if Russia sends asylum seekers to Finland again.
Ampumatapaus Helsingissä.	Shooting incident in Helsinki.
Helsingin Kampissa on ollut ampumistapaus.	There has been a shooting incident in Kampi, Helsinki.
16-vuotias nuori ampui 19-vuotiasta nuorta maanantaina illalla.	A 16-year-old shot a 19-year-old on Monday evening.
19-vuotias nuori ei kuitenkaan loukkaantunut, koska hänellä oli luotiliivit.	However, the 19-year-old was not injured because he was wearing a bulletproof vest.
Poliisi epäilee ampujaa tapon yrityksestä.	The police suspect the shooter of

	attempted murder.
On harvinaista, että Suomessa ammutaan ihmistä yleisellä paikalla.	It is rare for people to be shot in a public place in Finland.
Kampin tapaus on erikoinen myös siksi, että 19-vuotiaalla nuorella oli luotiliivit.	Kamppi's case is also special because the 19-year-old was wearing a bulletproof vest.
Hänellä oli ehkä syy pelätä väkivaltaa.	He may have had reason to fear violence.
Poliisi sanoo, että Kampin ampumatapaus ei liity jengirikollisuuteen.	The police say that Kamppi's shooting incident is not related to gang crime.
Ampumistapaus tapahtui Kampissa elokuvateatterin luona.	The shooting incident took place in Kamppi near the cinema.
Asuntokauppa.	Housing trade.
Vanhojen asuntojen kauppa on vilkastunut marraskuussa.	The sale of old apartments has picked up in November.
Näin kertoo Nordea-pankki.	This is what Nordea Bank says.
Asuntokauppoja tehtiin marraskuussa melkein 11 prosenttia enemmän kuin viime vuoden marraskuussa.	In November, there were almost 11 percent more apartment deals than in November last year.
Syy on asuntokaupan verotuksen uudistus.	The reason is the reform of the taxation of housing sales.
Ensiasunnon ostajilta poistuu veroetu ensi vuonna.	The tax advantage for first-time home buyers will disappear next year.
Siksi monet nuoret ostavat ensimmäisen asunnon ennen vuoden loppua.	That's why many young people buy their first apartment before the end of the year.
YK:n ilmastokokous.	UN climate conference.
YK:n ilmastokokouksessa asioiden käsittely on vaikeutunut.	It has become more difficult to deal with issues at the UN climate conference.

Kiistaa on fossiilisten polttoaineiden tulevaisuudesta.	There is controversy about the future of fossil fuels.
Ilmastokokouksen tunnelma huononi, koska Arabiemiraatit teki oman esityksen polttoaineista.	The mood of the climate conference worsened because the United Arab Emirates made its own presentation on fuels.
Arabiemiraattien esityksessä ei vähennetä fossiilisten polttoaineiden käyttöä.	The UAE's proposal does not reduce the use of fossil fuels.
Fossiilisia polttoaineita ovat esimerkiksi öljy ja kivihiili.	Fossil fuels include, for example, oil and coal.
Tutkijat sanovat, että maapallon lämpeneminen ei pysähdy, jos fossiilisten polttoaineiden käyttöä ei vähennetä.	Scientists say that global warming will not stop if the use of fossil fuels is not reduced.
Siksi monet maat haluavat tehdä toimia, joilla vähennetään fossiilisten polttoaineiden käyttöä.	Therefore, many countries want to take steps to reduce the use of fossil fuels.
Arabiemiraattien esitys ihmetyttää monia muita maita.	The UAE's performance surprises many other countries.
Sää.	The weather.
Maan etelä- ja keskiosassa tulee lumisateita.	There will be snowfall in the southern and central parts of the country.
Lunta sataa erityisesti etelässä ja idässä.	Snow falls especially in the south and east.
Lumisateessa myös ajokeli on huono.	In the snow, the driving weather is also bad.
Lämpötila on enimmäkseen -3 ja -15 asteen välillä, Lapissa -20 ja -30 asteen välillä.	The temperature is mostly between -3 and -15 degrees, in Lapland between -20 and -30 degrees.

Itärajan sulk.	Eastern border closure.
Hallitus valmistelee uusia toimia itärajan tilanteen takia.	The government is preparing new measures due to the situation on the eastern border.
Suomi avasi itärajan torstaina.	Finland opened the eastern border on Thursday.
Venäjä alkoi heti lähettää turvapaikanhakijoita Suomeen.	Russia immediately started sending asylum seekers to Finland.
Siksi Suomi sulki rajan taas perjantaina.	That's why Finland closed the border again on Friday.
Pääministeri Petteri Orpo sanoo, että nykyinen tilanne ei ole hyvä, jos raja avataan ja suljetaan vuorotellen.	Prime Minister Petteri Orpo says that the current situation is not good if the border is opened and closed alternately.
Orpo sanoo, että hallitus valmistelee uusia toimia, joilla voidaan pysäyttää turvapaikanhaku itärajalla.	Orpo says that the government is preparing new measures that can stop asylum seekers on the eastern border.
Itärajalla voidaan ehkä ottaa käyttöön turvapaikkahakemusten pikakäsittely.	Fast processing of asylum applications can perhaps be introduced at the eastern border.
Pääministeri Orpo arvioi, että Venäjän toiminta on hybridihyökkäys Suomea ja Euroopan unionia vastaan.	Prime Minister Orpo estimates that Russia's actions are a hybrid attack against Finland and the European Union.
Pääministeri Petteri Orpo puhui asiasta Ylen ykkösaamu ohjelmassa lauantaina.	Prime Minister Petteri Orpo spoke about it on Yle's Ykkösaamu program on Saturday.
Koirarekisteri.	Dog registry.
Suomalaiset ovat ilmoittaneet uuteen koirarekisteriin vain vähän koiria.	Finns have registered only a few dogs in the new dog register.
Kaikki koirat pitää rekisteröidä vuoden loppuun mennessä.	All dogs must be registered by the end of the year.

Aikaa on enää noin 2 viikkoa.	There are only about 2 weeks left.
Rekisteröinnin voi tehdä netissä.	You can register online.
Suomalaiset ovat ilmoittaneet koirarekisteriin vain 140 000 koiraa.	Finns have registered only 140,000 dogs in the dog registry.
Suomessa on noin 800 000 koiraa.	There are about 800,000 dogs in Finland.
Koirarekisterin tarkoitus on vähentää pentutehtailua eli sitä, että pentuja teetetään paljon myyntiin vain rahan takia.	The purpose of the dog registry is to reduce puppy mills, i.e. the fact that a lot of puppies are put up for sale just for money.
Liikunta- ja kulttuuriedut.	Sports and cultural benefits.
Suomalaisilla jää käyttämättä paljon työpaikkojen liikunta- ja kulttuurietuja.	Finns miss out on a lot of the exercise and cultural benefits of their workplaces.
Monet firmat antavat työntekijöille liikunta- ja kulttuuriseteleitä.	Many companies give their employees sports and culture vouchers.
Etu on työntekijälle verovapaata.	The benefit is tax-free for the employee.
Firmat jakavat liikunta- ja kulttuuriseteleitä noin 400 miljoonan euron arvosta vuodessa.	The companies distribute sports and culture vouchers worth around 400 million euros per year.
Etuja jää käyttämättä kymmeniä miljoonia euroja.	Tens of millions of euros in benefits remain unused.
Näin kertovat firmat, jotka välittävät liikunta- ja kulttuurisetelit firmoilta ihmisille.	This is what the companies that pass sports and culture vouchers from companies to people say.
Firmat sanovat, että ihmiset eivät aina tiedä, että heillä on käytettävissä etuja.	The companies say people don't always know they have benefits available to them.
Liikunta- ja kulttuurisetelit pitää käyttää vuoden loppuun mennessä.	Sports and culture vouchers must be used by the end of the year.
Sähkön hinta.	Price of electricity.

Pörssisähkö on taas halpaa.	Exchange electricity is cheap again.
Sähkön hinta laskee lauantain ja sunnuntain välisenä yönä negatiiviseksi.	The price of electricity drops to negative on the night between Saturday and Sunday.
Pörssisähkö on halpaa myös koko sunnuntain.	Exchange electricity is also cheap throughout Sunday.
Sunnuntaina sähkön keskihinta on vain noin 0,5 senttiä kilowattitunnilta.	On Sunday, the average price of electricity is only about 0.5 cents per kilowatt hour.
Myös lauantaina pörssisähkön hinta on ollut selvästi halvempi, kuin mitä se on ollut aiemmin tällä viikolla.	Also on Saturday, the price of stock electricity was clearly cheaper than it was earlier this week.
Sää.	The weather.
Yöllä pohjoisessa ja idässä sataa lunta.	At night, it snows in the north and east.
Lännessä ja etelässä sataa vettä ja räntää.	It is raining and sleeting in the west and south.
Sunnuntaina koko maassa on poutaa eli ei sada.	On Sunday, it will be overcast in the whole country, that is, it won't rain.
Pohjoisessa on pilvistä, muualla paistaa sunnuntaina aurinko.	It will be cloudy in the north, the sun will shine elsewhere on Sunday.
Lämpötila on +4 ja -5 asteen välillä.	The temperature is between +4 and -5 degrees.
Lämpimintä on etelässä ja kylmintä on pohjoisessa.	The warmest is in the south and the coldest is in the north.

Page 14

Itäraja.	Eastern border.
Tilanne Suomen itärajalla on rauhoittunut.	The situation on Finland's eastern border has calmed down.

Suomi sulki rajan perjantaina.	Finland closed the border on Friday.
Suomeen on silti tullut rajan yli 2 ihmistä.	2 people have still entered Finland over the border.
Yksi ihminen kiipesi lauantaina Vaalimaan raja-asemalla aidan yli.	One person climbed over the fence at the Vaalimaa border station on Saturday.
Toinen ihminen tuli lauantaina Suomeen maastorajan yli metsässä, lähellä Vaalimaan raja-asemaa.	On Saturday, another person entered Finland across the land border in the forest, near the Vaalimaa border station.
Molemmat henkilöt hakivat turvapaikkaa Suomesta.	Both persons applied for asylum in Finland.
Rajavartiosto kertoo, että yö ja sunnuntai päivä on ollut rauhallista rajalla.	The Border Guard says that the night and Sunday day have been calm at the border.
Lappeenrannassa järjestettiin sunnuntaina mielenosoitus, joka vastusti itärajan sulkua.	A demonstration was organized in Lappeenranta on Sunday against the closure of the eastern border.
Mielenosoitukseen osallistui pääasiassa venäläisiä, jotka asuvat Suomessa sekä Venäjän ja Suomen kaksoiskansalaisia.	The demonstration was mainly attended by Russians who live in Finland and dual citizens of Russia and Finland.
Haudoilla käyminen.	Visiting graves.
Haudoilla käyminen vähenee Suomessa.	Visiting graves is decreasing in Finland.
Näin kertoo Helsingin yliopisto.	This is what the University of Helsinki says.
Vanhemmat ihmiset käyvät haudoilla enemmän kuin nuoret ihmiset.	Older people visit graves more than young people.
Haudalla käyntiä on vähentänyt esimerkiksi hautaustapojen muutos.	The number of visits to the grave has decreased, for example, due to changes in burial methods.
Tuhkaus on yleistynyt Suomessa.	Cremation has become more common in Finland.

Tuhkattua vainajaa ei aina haudata hautausmaalle.	A cremated deceased is not always buried in a cemetery.
Monet omaiset sirottelevat tuhkat esimerkiksi mereen tai muuhun heille tärkeään paikkaan.	Many relatives scatter the ashes, for example, in the sea or in another place that is important to them.
Silloin myös vainajan muistelupaikka on usein tuhkien sirottelupaikka eikä hautausmaa.	Then also the memorial place for the deceased is often the place where the ashes are scattered and not the cemetery.
Omavero-huijausviestit.	Self-tax scam messages.
Poliisi varoittaa taas Omavero-huijausviesteistä.	The police are again warning about Omavero scam messages.
Omavero on verohallinnon nettipalvelu, jossa voi hoitaa omia veroasioita.	Self-tax is the tax administration's online service where you can handle your own tax affairs.
Huijarit ovat levittäneet viestejä, jotka näyttävät verohallinnon viesteiltä.	Fraudsters have been spreading messages that look like messages from the tax administration.
Huijausviesteissä on ollut linkki, jossa kysytään ihmisen verkkopankkitunnuksia.	The scam messages have included a link asking for a person's online banking credentials.
Oikeasti viesti ei ole verohallinnolta vaan viesti on rikollisilta, jotka yrittävät saada ihmisten pankkitunnuksia.	Actually, the message is not from the tax administration, but the message is from criminals who are trying to get people's bank credentials.
Omavero-huijauksia on ollut syksyn aikana paljon.	There have been a lot of personal tax scams during the autumn.
Poliisi muistuttaa, että verkkopankkitunnuksia ei pidä täyttää mihinkään linkkeihin.	The police remind us that online banking credentials should not be entered into any links.
Turkka Mali.	Turkka Mali.

Forssalainen muusikko ja sanoittaja Turkka Mali on kuollut.	Turkka Mali, a musician and lyricist from Forssa, has died.
Mali oli 67-vuotias.	Mali was 67 years old.
Mali kuoli pitkän sairauden jälkeen.	Mali died after a long illness.
Turkka Mali oli tunnettu sanoittaja.	Turkka Mali was a well-known lyricist.
Hän teki sanat yli 2500 lauluun.	He wrote the lyrics to more than 2,500 songs.
Turkka Malin sanoituksia olivat esimerkiksi kappaleet Kirje, jonka lauloi Janne Hurme sekä kappale Täällä Pohjantähden alla, jonka lauloi Petri Laaksonen.	Turkka Mal's lyrics were, for example, the songs Kirje, sung by Janne Hurme, and the song Täälä Pohjantähten alla, sung by Petri Laaksonen.
Turkka Mali sanoitti myös Suomen euroviisun vuonna 1989.	Turkka Mali also sang Finland's Eurovision song in 1989.
Kappale oli La dolce vita, jonka esitti Anneli Saaristo.	The song was La Dolce vita, performed by Anneli Saaristo.
Turkka Mali kuoli sunnuntaina.	Turkka Mali died on Sunday.
Sää.	The weather.
Sää on monin paikoin selkeää tai puolipilvistä.	The weather is clear or partly cloudy in many places.
Idässä on pilvisempää.	It is cloudier in the east.
Pohjoisessa voi tulla lumikuuroja.	There may be snow showers in the north.
Lämpötila on etelässä -3 ja +2 asteen välillä, pohjoisessa 0 ja -10 asteen välillä.	The temperature is between -3 and +2 degrees in the south, between 0 and -10 degrees in the north.

Venäjän iskut Ukrainaan.	Russian attacks on Ukraine.
Venäjän sota Ukrainassa jatkuu.	Russia's war in Ukraine continues.
Venäjä iski perjanaina Ukrainaa vastaan ohjuksilla ja lennokeilla.	On Friday, Russia attacked Ukraine with missiles and drones.
Venäjä ampui ohjuksia moniin Ukrainan kaupunkeihin, myös pääkaupunki Kiovaan.	Russia fired missiles at many Ukrainian cities, including the capital, Kyiv.
Ukrainalaisia on kuollut ja loukkaantunut iskuissa.	Ukrainians have been killed and injured in the attacks.
Venäjän sota Ukrainassa on jatkunut jo melkein 2 vuotta.	Russia's war in Ukraine has been going on for almost 2 years now.
Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuussa 2022.	Russia invaded Ukraine in February 2022.
Liikenneturvallisuus.	Traffic safety.
Suomen liikenteessä turvallisuus on parantunut.	Safety in Finnish traffic has improved.
Näin kertoo yhdistys, jonka nimi on Liikenneturva.	This is what an association called Liikenneturva says.
Liikenneturva arvioi, että liikenteessä kuolee tänä vuonna 170 ihmistä.	Liikenneturva estimates that 170 people will die in traffic this year.
Se on 30 vähemmän kuin viime vuonna.	That's 30 less than last year.
Erityisesti vähän yli 20-vuotiaiden liikennekuolemat ovat vähentyneet.	In particular, traffic deaths of people a little over 20 years old have decreased.
Liikenneturvallisuus on parantunut jo pitkän aikaa.	Traffic safety has been improving for a long time.
Vielä noin 50 vuotta sitten liikenteessä kuoli jopa yli 1000 ihmistä vuodessa.	Even about 50 years ago, even more than 1,000 people died in traffic a year.

Maailman väkiluku.	World population.
Maailman väkiluku on kasvanut myös tänä vuonna.	The world's population has grown this year as well.
Vuoden lopussa ihmisiä on 75 miljoonaa enemmän kuin vuoden alussa.	At the end of the year, there are 75 million more people than at the beginning of the year.
Näin arvioi USA:n väestönlaskentavirasto.	This is what the US Census Bureau estimates.
Maailmassa on nyt yli 8 miljardia ihmistä.	There are now more than 8 billion people in the world.
Tarkempi luku on 8 miljardia 20 miljoonaa.	The more precise figure is 8 billion 20 million.
USA:n väestönlaskentavirasto arvioi, että tammikuussa joka sekunti syntyy 4 ihmistä.	The US Census Bureau estimates that 4 people are born every second in January.
Sää.	The weather.
Sää kylmenee.	The weather is getting colder.
Etelä-Suomessa on lauantaina vain vähän pakkasta, mutta sunnuntaina etelässä on pakkasta jo 10-15 astetta.	In southern Finland, there will be only a little frost on Saturday, but on Sunday it will already be 10-15 degrees below zero in the south.
Pohjois-Suomessa on sunnuntaina pakkasta jopa 20 astetta.	In northern Finland, it will be as cold as 20 degrees on Sunday.
Vuosi 2024 alkaa kylmässä säässä.	The year 2024 begins in cold weather.
Ensi viikon puolivälissä etelässä voi olla noin 20 astetta pakkasta, pohjoisessa pakkasta voi olla noin 30 astetta.	In the middle of next week, it can be around 20 degrees below zero in the south, around 30 degrees below zero in the north.

Selkouutiset ensi vuonna.	Clear news next year.
Nämä olivat vuoden 2023 viimeiset selkouutiset.	This was the last clear news of 2023.
Seuraavat selkouutiset lähetetään televisiossa tiistaina tammikuun 2. päivä.	The next clear news will be broadcast on television on Tuesday, January 2.
Ensi vuonna arkipäivien selkouutiset lähetetään TV1:ssä, Yle Areenassa ja selkouutisten nettisivulla osoitteessa yle.fi/selkouutiset.	Next year, weekday news will be broadcast on TV1, Yle Areena and on the website of Selkouutiset at yle.fi/selkouutiset.
Radio Suomessa alkaa ensi vuonna selkouutisten uusi ajankohtaisohjelma Uutisviikko selkosuomeksi.	Radio Finland will start a new current affairs program Uutisviikko in clear Finnish next year.
Selkouutiset tekee kaksi Uutisviikko selkosuomeksi -ohjelmaa joka viikko.	Selkouutiset makes two Uutisviikko programs in plain Finnish every week.
Ne lähetetään lauantaina ja sunnuntaina.	They are sent on Saturday and Sunday.
Ensimmäiset Uutisviikko selkosuomeksi -ohjelmat lähetetään lauantaina tammikuun 13. päivä ja sunnuntaina tammikuun 14. päivä.	The first Uutisviikko programs in plain Finnish will be broadcast on Saturday January 13 and Sunday January 14.
Ohjelmat kuullaan Radio Suomen lisäksi Yle Areenassa ja selkouutisten nettisivulla.	In addition to Radio Suomen, the programs can be heard on Yle Areena and on the website of Selkouutiset.

Page 16

Presidentin uudenvuodenpuhe.	The President's New Year's address.
Aluksi uutinen presidentin uudenvuodenpuheesta.	First, news about the president's New Year's speech.
Presidentti Sauli Niinistö on pitänyt	President Sauli Niinistö has given a New

uudenvuodenpuheen.	Year's speech.
Niinistö toivoo, että Eurooppa ottaa enemmän vastuuta omasta turvallisuudesta.	Niinistö hopes that Europe will take more responsibility for its own security.
Esimerkiksi asetuotantoa pitää lisätä, että Eurooppa on vahva.	For example, arms production must be increased so that Europe is strong.
"Sitä tarvitaan vakuuttamaan, että Eurooppa on vahva."	"It is needed to convince that Europe is strong."
Maailmalla on epävarmuutta, mutta Suomen turvallisuus on hyvä.	There is uncertainty in the world, but Finland's security is good.
Suomen armeija on kunnossa.	The Finnish army is fine.
Suomi on Naton jäsen.	Finland is a member of NATO.
Suomella on puolustuksesta yhteistyösopimus USA:n kanssa.	Finland has a defense cooperation agreement with the USA.
Suomella on pitkä yhteistyö Pohjoismaiden kanssa.	Finland has a long history of cooperation with the Nordic countries.
Presidentti Niinistö sanoo, että Suomi on varautunut hyvin.	President Niinistö says that Finland is well prepared.
Monet maat haluavat ehkä ottaa Suomesta mallia.	Many countries may want to follow Finland's example.
Perustukset olivat hyvässä kunnossa, jo ennen Nato-jäsenyyttä.	The foundations were in good condition, even before NATO membership.
Jopa niin, että tuo Suomen malli saa nyt kovasti huomiota.	Even so that that Finnish model is getting a lot of attention now.
Suomalaistuminen saattaa olla monille kokonaisturvallisuuden osalta hyvä tavoite.	Becoming Finnish might be a good goal for many in terms of overall safety.
Presidentti Sauli Niinistö on pitänyt uudenvuodenpuheen.	President Sauli Niinistö has given a New Year's speech.

Puhe oli Niinistön viimeinen.	The speech was Niinistö's last.
Puheen lopuksi Niinistö toivoi, että suomalaiset ovat toisilleen reiluja, ymmärtävät toisiaan ja kunnioittavat ihmisyyttä ja luottamusta.	At the end of the speech, Niinistö hoped that Finns would be fair to each other, understand each other and respect humanity and trust.
Musiikkitalon uudet konserttiurut.	Musiikkitalo's new concert organ.
Nyt uutinen kulttuurista.	Now news about culture.
Helsingin Musiikkitalon urut ovat valmistuneet.	The organ of the Helsinki Music Hall has been completed.
Urkujen rakentaminen kesti 6 vuotta.	It took 6 years to build the organ.
Uruissa on melkein 8000 urkupilliä.	The organ has almost 8,000 organ pipes.
Musiikkitalon urut ovat modernit konserttiurut.	The organ of the music hall is a modern concert organ.
Uruissa on paljon tietotekniikkaa.	There is a lot of information technology in the organ.
Urkuja voi esimerkiksi korjata etänä ja soittaa matkapuhelimella.	For example, the organ can be repaired remotely and played with a mobile phone.
Helsingin Musiikkitalon urut ovat valmistuneet.	The organ of the Helsinki Music Hall has been completed.
Urut maksoivat noin 4,5 miljoonaa euroa.	The organ cost about 4.5 million euros.
Urut ovat osa Musiikkitalon arkkitehtuuria.	The organ is part of the architecture of the Musiikkitalo.
Uusille uruille on sävelletty yli 100 sävellystä.	More than 100 compositions have been composed for the new organ.
Kovat pakkaset.	Hard frosts.

Lopuksi uutinen kovista pakkasista.	Finally, news about severe frosts.
Suomessa on nyt tosi kylmää.	It's really cold in Finland now.
Pohjoisessa pakkasta on yli 30 astetta.	In the north, it is over 30 degrees below zero.
Viime yönä tehtiin talven pakkasennätys.	Last night a winter record was set.
Ylivieskassa lämpötila oli -38 astetta.	The temperature in Ylivieska was -38 degrees.
Suomessa on nyt tosi kylmää.	It's really cold in Finland now.
Kylmä sää haittaa työskentelyä rakennustyömailla.	Cold weather hinders work at construction sites.
Monia töitä ei voi tehdä, koska on liian kylmä.	You can't do many jobs because it's too cold.
Pakkanen on aiheuttanut ongelmia myös junaliikenteelle.	The cold weather has also caused problems for train traffic.
Sää.	The weather.
Vielä sääennuste.	Another weather forecast.
Sää on kylmää koko maassa.	The weather is cold all over the country.
Etelässä pakkasta on noin 20 astetta.	In the south, it is about 20 degrees below zero.
Pohjoisessa pakkasta on noin 30 astetta.	In the north, it is about 30 degrees below zero.
Pilvisyys on vaihtelevaa.	Cloudiness is variable.
Lännessä paistaa aurinko.	The sun is shining in the west.

Suomen itäraja.	Eastern border of Finland.
Ensimmäisen Uutisviikon aihe on Suomen itäraja eli Suomen ja Venäjän välinen raja.	The topic of the first News Week is Finland's eastern border, i.e. the border between Finland and Russia.
Raja on nyt kiinni.	The border is now closed.
Rajan sulkeminen haittaa esimerkiksi suomalais-venäläisten perheiden elämää.	Closing the border hinders the lives of Finnish-Russian families, for example.
Suomen hallitus sanoo, että rajaa ei voida vielä avata Suomen turvallisuuden takia.	The Finnish government says that the border cannot be opened yet due to Finland's security.
Nyt kerromme, miten rajan sulkeminen haittaa ihmisten elämää ja miksi Suomi sulki itärajan.	Now we tell you how closing the border affects people's lives and why Finland closed the eastern border.
Itäraja pysyy kiinni.	The eastern border remains closed.
Suomen itäraja on kiinni.	Finland's eastern border is closed.
Tällä viikolla Suomen hallitus päätti, että raja on kiinni ainakin 11. helmikuuta asti.	This week, the Finnish government decided that the border will be closed at least until February 11.
Raja on ollut kiinni melkein koko ajan marraskuusta lähtien.	The border has been closed almost all the time since November.
Rajan yli pääsevät vain tavarajunat, eivät ihmiset.	Only freight trains can cross the border, not people.
Suomenvenäläisiä harmittaa.	Finnish-Russians are upset.
Monia suomalais-venäläisiä perheitä harmittaa, että Suomen itäraja on kiinni.	Many Finnish-Russian families are upset that Finland's eastern border is closed.
Monet eivät ole nähneet pitkään aikaan	Many have not seen their relatives who live

sukulaisia, jotka asuvat rajan takana.	across the border for a long time.
Siksi suomenvenäläiset ovat protestoineet rajan sulkemista vastaan.	That is why Finno-Russians have protested against closing the border.
Lappeenrannan mielenosoituksessa oli mukana esimerkiksi Marzhan Kakimova.	For example, Marzhan Kakimova took part in the Lappeenranta demonstration.
Hän kertoi Ylelle, että hän haluaa tavata siskoa, joka asuu Venäjällä.	He told Yle that he wants to meet his sister who lives in Russia.
Siksi hän toivoi, että Suomi avaa itärajan.	That is why he hoped that Finland would open the eastern border.
Myös monia muita suomenvenäläisiä harmitti, että Suomi sulki itärajan juuri ennen joulua.	Many other Finno-Russians were also upset that Finland closed the eastern border just before Christmas.
Venäjä häiritsee Suomea.	Russia disturbs Finland.
Suomi sulki itärajan, koska Venäjä toi rajalle paljon turvapaikanhakijoita.	Finland closed the eastern border because Russia brought a lot of asylum seekers to the border.
Näin Venäjä halusi häiritä Suomea.	This is how Russia wanted to disturb Finland.
Venäjä halusi häiritä Suomea, koska viime keväänä Suomi liittyi puolustusliitto Natoon.	Russia wanted to disturb Finland because last spring Finland joined the defense alliance NATO.
Venäjän mielestä Nato on Venäjän vihollinen.	In Russia's opinion, NATO is Russia's enemy.
Suomen mielestä Venäjän toiminta uhkaa Suomen turvallisuutta.	In Finland's opinion, Russia's actions threaten Finland's security.
Venäjä on tuonut Suomen rajalle turvapaikanhakijoita monista eri maista, esimerkiksi Somaliasta, Irakista, Jemenistä ja Intiasta.	Russia has brought asylum seekers from many different countries to the Finnish border, for example Somalia, Iraq, Yemen and India.

Suomen mielestä Venäjä käyttää turvapaikanhakijoita, kun se haluaa aiheuttaa Suomelle ongelmia.	In Finland's opinion, Russia uses asylum seekers when it wants to cause problems for Finland.
Sen Suomi haluaa estää.	Finland wants to prevent that.
Kertaus.	Repeat.
Tällä kertaa Uutisviikon aihe on ollut Suomen ja Venäjän välinen raja.	This time the topic of the News Week has been the border between Finland and Russia.
Kerrataan vielä tärkeimmät asiat.	Let's repeat the most important things.
Suomen itäraja on kiinni.	Finland's eastern border is closed.
Hallitus on päättänyt, että raja pysyy kiinni vielä ainakin kuukauden.	The government has decided that the border will remain closed for at least another month.
Itärajan sulkeminen haittaa monien suomalais-venäläisten perheiden elämää.	The closure of the eastern border hinders the lives of many Finnish-Russian families.
Suomen ja Venäjän raja on kiinni, koska Venäjä on tuonut rajalle turvapaikanhakijoita.	The border between Finland and Russia is closed because Russia has brought asylum seekers to the border.
Suomen mielestä se uhkaa Suomen turvallisuutta.	In Finland's opinion, it threatens Finland's security.
Tämä oli Uutisviikko selkosuomeksi, tavataan taas.	This was Uutisviikko in plain Finnish, see you again.
Kuulemiin!	Goodbye!

Page 18

Presidenttiehdokkaiden keskustelu itärajasta.

Discussion among presidential candidates about the eastern border

Aluksi uutinen politiikasta.	First, a political update.
Presidenttiehdokkaat osallistuivat eilen Ylen vaalikeskusteluun.	Presidential candidates participated in Yle's election debate yesterday.
Tämä oli viimeinen Ylen vaalikeskustelu ennen presidentinvaalin 1.kierrosta.	This was the last debate on Yle before the first round of the presidential election.
Ehdokkaat keskustelivat esimerkiksi itärajan tilanteesta.	Candidates discussed, among other things, the situation at the eastern border.
Suurin osa ehdokkaista sanoi, että luvattomia rajan ylittäjiä pitää voida käännättää takaisin Venäjälle.	Most candidates stated that unauthorized border crossers should be able to be turned back to Russia.
Toiminnan nimi on push back.	The operation is called push back.
Ehdokkaat sanoivat, että näin voidaan toimia, jos lakia muutetaan.	Candidates said that this can be done if the law is changed.
Kokoomuksen Alexander Stubb muistutti, että Norjassa rajalta voidaan käännättää ihmisiä.	Alexander Stubb from the National Coalition Party reminded that in Norway, people can be turned back from the border.
Push backihän on muun muassa laillista Norjassa.	Push back is, among other things, legal in Norway.
Meillä on se ongelma tällä hetkellä, että Euroopan unionissa se ei vielä ole laillista, mutta Venäjän kanssa pitää valitettavasti pistää kovaa kovaa vastaan.	Currently, our problem in the European Union is that it is not yet legal, but unfortunately, we have to stand firm against Russia.
Presidenttiehdokkaat keskustelivat eilen itärajan tilanteesta.	Presidential candidates discussed the situation at the eastern border yesterday.
Monet ehdokkaat sanoivat, että Venäjä käyttää siirtolaisia hyväksi.	Many candidates said that Russia exploits migrants.
Siksi EU-lakia pitää muuttaa.	That's why EU law needs to be changed.

Näin sanoi esimerkiksi valitsijayhdistyksen Olli Rehn.	This was stated, for example, by Olli Rehn from the electoral alliance.
Sen takia meidän tulee aktiivisesti toimia yhdessä muiden EU-maiden kanssa tän lainsäädännön muuttamiseksi.	Therefore, we need to actively work with other EU countries to change this legislation.
Ahvenanmaalaisten kiinnostus presidentinvaaleihin.	Interest of Åland Islanders in the presidential elections
Nyt toinen uutinen presidentinvaaleista.	Now, another news item about the presidential elections.
Presidentinvaalit kiinnostavat Ahvenanmaalla vähemmän kuin muualla Suomessa.	Presidential elections are less interesting in Åland than elsewhere in Finland.
Vain 21 prosenttia ahvenanmaalaisista äänesti ennakkoon.	Only 21 percent of Ålanders voted in advance.
Luku on Suomen pienin.	This is the smallest figure in Finland.
Ylen toimittaja Markku Sandell kertoo, että Ahvenanmaalla ei näy vaalimainoksia.	Yle journalist Markku Sandell reports that there are no election advertisements in Åland.
Ahvenanmaalaiset mediat eivät kirjoita paljon presidentinvaaleista.	Åland media doesn't write much about the presidential elections.
Presidentti koetaan Ahvenanmaalla etäiseksi.	The president is perceived as distant in Åland.
Presidentille kuuluu ulkopolitiikka ja turvallisuuspolitiikka.	Foreign and security policy belong to the president.
Emeritusprofessori Görand Djupsund sanoo, että ne eivät kuulu Ahvenanmaalle.	Emeritus Professor Göran Djupsund says that these issues do not concern Åland.
Siksi presidentti ei ehkä kiinnosta niin paljon Ahvenanmaalla.	Therefore, the president may not be as interesting in Åland.

Presidentinvaalit kiinnostavat Ahvenanmaalla vähemmän kuin muualla Suomessa.	Presidential elections are less interesting in Åland than elsewhere in Finland.
Kirjojen myynti.	Book Sales Update
Lopuksi uutinen kirjojen myynnistä.	Finally, news about book sales.
Painettujen kirjojen myynti vähenee.	Sales of printed books are decreasing.
Viime vuonna painettujen kirjojen myynti väheni melkein 2 prosenttia edellisvuodesta.	Last year, sales of printed books decreased by almost 2 percent compared to the previous year.
Kaunokirjallisuuden myynti kuitenkin kasvoi 3 prosenttia.	However, the sales of fiction books increased by 3 percent.
Viime vuoden myydyin kirja oli Satu Rämön kirja Rósa & Björk.	The best-selling book of last year was Satu Rämö's book "Rósa & Björk."
Painettujen kirjojen myynti vähenee.	Sales of printed books are decreasing.
Äänikirjojen kuuntelu on kasvanut.	Listening to audiobooks is on the rise.
Viime vuonna äänikirjojen kuuntelu kasvoi 6 prosenttia.	Last year, the listening of audiobooks increased by 6 percent.
Sää.	Weather
Vielä sääennuste.	Now, the weather forecast.
Lauantaina sää on pilvistä ja paikoin sataa vähän lunta.	On Saturday, the weather will be cloudy, and there will be some light snow in some areas.
Lämpötila on -1 ja -6 asteen välillä.	The temperature will be between -1 and -6 degrees Celsius.
Paikoin on vähän kylmempää.	In some places, it will be a bit colder.

Suomalaisen peruskoulun muutokset.	Finnish primary school changes.
Uutisviikon aiheena on suomalainen peruskoulu.	The topic of the news week is the Finnish primary school.
Koulujen välillä on Suomessa suurempia eroja kuin ennen.	There are bigger differences between schools in Finland than before.
Myös suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat huonompia kuin aikaisemmin.	The learning results of young Finns are also worse than before.
Suomessa syntyy niin vähän lapsia, että tulevaisuudessa kouluja pitää sulkea.	In Finland, so few children are born that schools will have to be closed in the future.
Tästä kaikesta kerromme nyt lisää.	We will tell you more about all this now.
## Koulujen väliset erot.	## Differences between schools.
Koulujen väliset erot ovat Suomessa entistä suurempia.	The differences between schools are even greater in Finland.
Joissakin kouluissa suurin osa oppilaista menestyy hyvin.	In some schools, the majority of students do well.
Joissakin kouluissa taas lasten oppimistulokset ovat huonoja.	In some schools, on the other hand, children's learning results are poor.
Lapsen perhetausta vaikuttaa entistä enemmän siihen, mihin kouluun lapsi menee.	A child's family background has an even greater influence on which school the child goes to.
Suomessa on kouluja, joissa monen lapsen perheessä on paljon erilaisia ongelmia.	There are schools in Finland where families with many children have many different problems.
Tämä vaikuttaa lasten koulumenestykseen.	This affects children's school success.
Jos lapsen vanhemmilla on korkea koulutus ja hyvä palkka, lapsi laitetaan	If the child's parents have a high education and a good salary, the child is often sent to

usein kouluun, jolla on hyvä maine.	a school with a good reputation.
Tällaisissa kouluissa lapset saavat usein hyviä arvosanoja.	In such schools, children often get good grades.
Pääkaupunkiseudulla joissakin kouluissa on paljon maahanmuuttajataustaisia oppilaita.	In the capital region, some schools have many students with an immigrant background.
Maahanmuuttajataustaisilla lapsilla voi olla ongelmia esimerkiksi suomen kielen kanssa.	Children with an immigrant background may have problems with the Finnish language, for example.
## Oppimistulokset.	## Learning outcomes.
Suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat huonompia kuin aikaisemmin.	The learning results of Finnish youth are worse than before.
Nuorten lukutaito on huonompi kuin ennen.	Young people's literacy is worse than before.
Nuoret osaavat myös matematiikkaa huonommin kuin aiemmin.	Young people also know mathematics worse than before.
Suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat kuitenkin yhä parempia kuin monessa muussa Euroopan maassa.	However, the learning results of Finnish young people are still better than in many other European countries.
Lasten oppimistulokset ovat entistä huonompia myös muualla Euroopassa.	Children's learning results are even worse in other parts of Europe.
## Koulujen sulkeminen.	## Closing schools.
Suomessa on pian niin vähän lapsia, että kuntien pitää sulkea kouluja.	There will soon be so few children in Finland that municipalities will have to close schools.
Kaikkiin kouluihin ei riitä oppilaita.	Not all schools have enough students.
Varsinkin pieniä kouluja maaseudulla pitää sulkea.	Especially small schools in rural areas must be closed.

Monessa Suomen kunnassa on enää 1 peruskoulu.	Many municipalities in Finland have only 1 primary school.
Samalla lasten koulumatka on pitempi kuin aikaisemmin.	At the same time, children's journey to school is longer than before.
Vuonna 2030 Suomessa on ehkä 80 000 peruskoululaista vähemmän kuin nyt.	In 2030, there will be perhaps 80,000 fewer elementary school students in Finland than now.
## Kertaus.	## Repeat.
Uutisviikon aiheena oli suomalainen peruskoulu.	The topic of the news week was a Finnish elementary school.
Kerrataan vielä tärkeimmät asiat.	Let's repeat the most important things.
Koulujen välillä on suurempia eroja kuin aikaisemmin.	There are bigger differences between schools than before.
Suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet.	The learning results of young Finns have weakened.
Kouluja pitää tulevaisuudessa sulkea, koska Suomessa syntyy vain vähän lapsia.	Schools will have to be closed in the future, because only a few children are born in Finland.

Page 20

Hoitajien aika potilaille	Nurses' time for patients
Uutisviikon aihe on tällä kertaa hoitajien aika potilaille.	The topic of the news week this time is nurses' time for patients.
Hyvään hoitoon kuuluu, että hoitajilla on riittävästi aikaa potilaille.	Good care involves nurses having enough time for patients.
Tutkimus kertoo, että hoitajilla kuluu paljon aikaa muihin töihin kuin potilaiden hoitoon.	Research shows that nurses spend a lot of time on other work than caring for patients.

Uutisviikko kertoo nyt siitä, miten hoitoaikaa tutkittiin uudella tavalla, ja mihin hoitajien aika kuluu.	Uutisviikko now tells about how nursing time was studied in a new way, and what nurses' time is spent on.
Hoitoajan uusi tutkimusmenetelmä.	A new research method for treatment time.
Tampereen yliopistollinen sairaala teki tutkimuksen hoitajien ajasta potilaan luona.	Tampere University Hospital conducted a study on nurses' time with patients.
Aikaa mitattiin uudella tavalla.	Time was measured in a new way.
Potilaille annettiin ranneke ja hoitajille annettiin älypuhelin.	Patients were given a wristband and nurses were given a smartphone.
Hoitajan älypuhelin tunnistaa potilaan rannekkeen, kun hoitaja on potilaan luona.	The nurse's smartphone recognizes the patient's wristband when the nurse is with the patient.
Näin älypuhelin kerää tietoa, kuinka kauan hoitaja on eri potilaiden luona.	In this way, the smartphone collects information on how long the nurse is with different patients.
Tutkimuksessa selvisi, että hoitotyön osuus oli 22-40 prosenttia hoitajan työajasta.	The study found that nursing work accounted for 22-40 percent of the nurse's working time.
Hoitotyön aika vaihtelee sairaalan eri osastoilla, koska osastot ovat erilaisia.	Nursing time varies in different departments of the hospital, because the departments are different.
Hoitajan puhelin kerää myös tietoa, kun hoitaja on sairaalan kansliassa.	The nurse's phone also collects information when the nurse is in the hospital's office.
Kansliassa hoitaja kirjaa potilaiden tietoja.	In the office, the nurse records the patients' information.
Tutkimuksessa selvisi, että kansliatöihin kuluu jopa 40 prosenttia hoitajien ajasta.	The study found that up to 40 percent of nurses' time is spent on clerical work.

Hoitajien kansliatyöt.	Office work for nurses.
Kansliatöissä hoitajat kirjaavat potilaiden tutkimustuloksia ja muita tietoja.	In clerical work, nurses record patients' test results and other information.
Hoitajat kirjaavat potilaan tietoja myös aina, kun osastolle tulee uusi potilas tai kun osastolta lähtee pois potilas.	The nurses also record the patient's information whenever a new patient enters the department or when a patient leaves the department.
Kirjattavia asioita on paljon.	There are many things to record.
Kaikkia tietoja ei tarvita kaikkien potilaiden hoidossa.	Not all information is needed in the treatment of all patients.
Siksi kirjaaminen turhauttaa välillä hoitajia.	That's why recording sometimes frustrates nurses.
Hoitajat sanovat, että kansliatöiden määrä on kasvanut koko ajan, koska kirjaamisvelvollisuuksia ja tietojärjestelmiä on tullut paljon lisää.	The nurses say that the amount of clerical work has increased all the time, because there have been many more record keeping duties and information systems.
Tutkimuksessa selvisi, että kansliatyö kuormittaa monien hoitajien jaksamista enemmän kuin potilastyö.	The study found that office work burdens the ability of many nurses to cope more than patient work.
Tutkimus tehtiin Tampereen yliopistollisessa sairaalassa viime kesänä ja syksynä.	The study was conducted at Tampere University Hospital last summer and fall.
Tutkimukseen osallistui yhteensä 90 hoitajaa.	A total of 90 nurses participated in the study.
Kertaus.	Repeat.
Uutisviikon aihe oli hoitajien aika potilaille.	The topic of the news week was nurses' time for patients.
Hoitajien aikaa on tutkittu uudella tavalla.	Nurses' time has been studied in a new way.

Tutkimuksessa selvisi, että hoitajilla kuluu paljon aikaa kansliatöihin.	The research revealed that nurses spend a lot of time on clerical work.
Siksi hoitajien aika potilaiden luona on vähentynyt.	Therefore, nurses' time with patients has decreased.
Kansliatyöt myös kuormittavat monia hoitajia enemmän kuin potilastyö.	Office work also burdens many nurses more than patient work.
Uusi tutkimusmenetelmä voi ehkä auttaa sairaaloita suunnittelemaan paremmin hoitajien työtä.	A new research method may help hospitals better plan the work of nurses.
Tämä oli Uutisviikko selkosuomeksi, tavataan taas.	This was Uutisviikko in plain Finnish, see you again.
Kuulemiin!	Goodbye!
Päivän kysymykset	Questions of the day
Mitä älypuhelin tunnistaa uudessa tutkimuksessa?	What does a smartphone recognize in a new study?
Kuinka paljon hoitajat ovat potilaan luona?	How much are the nurses with the patient?
Miksi hoitotyön aika vaihtelee eri osastoilla?	Why does nursing time vary in different departments?
Hoitajat hoitavat potilaita, mutta mihin muuhun työhön heiltä kuluu paljon aikaa?	Nurses take care of patients, but what other work takes up a lot of their time?
Kuinka paljon hoitajilta kuluu aikaa kansliatöihin?	How much time do nurses spend on clerical work?
Mitä hoitajat tekevät kansliatöissä?	What do nurses do in office work?
Miksi tietojen kirjaaminen turhauttaa hoitajia?	Why does recording data frustrate nurses?
Kumpi kuormittaa hoitajia enemmän? a) potilastyö b) kansliatyö.	Which burdens the nurses more? a) patient work b) clerical work.

Miten uusi tutkimusmenetelmä voi auttaa sairaaloita?

How can the new research method help hospitals?

Page 21

Suomi puolustusliitto Natossa.

Finland's defense alliance in NATO.

Tässä Uutisviikko selkosuomeksi ja Pertti Seppä.

Here is Uutisviikko in plain Finnish and Pertti Seppä.

Uutisviikon aihe on tällä kertaa Suomi puolustusliitto Natossa.

The topic of the news week this time is Finland's defense alliance in NATO.

Nato täytti tällä viikolla 75 vuotta.

NATO turned 75 this week.

Suomi on ollut Naton jäsenmaa nyt vuoden ajan.

Finland has been a member of NATO for a year now.

Nyt kerromme lisää Natosta ja siitä, millainen Nato-maa Suomi on.

Now we will tell you more about NATO and what kind of NATO country Finland is.

Suomi ja Nato.

Finland and NATO.

Puolustusliitto Nato täytti torstaina 75 vuotta.

Defense alliance NATO turned 75 years old on Thursday.

Juhlaa vietettiin Naton päämajassa Brysselissä.

The party was celebrated at the NATO headquarters in Brussels.

Mukana oli myös Suomen ulkoministeri Elina Valtonen.

Finnish Foreign Minister Elina Valtonen was also present.

Suomi on ollut Naton jäsenmaa nyt vuoden ajan.

Finland has been a member of NATO for a year now.

Suomi ja Ruotsi ovat Naton uusimmat jäsenmaat.

Finland and Sweden are NATO's newest member countries.

Natossa on 32 jäsenmaata.

There are 32 member countries in NATO.

Naton jäsenmaat puolustavat toisiaan.	NATO member countries defend each other.
Jos joku hyökkää yhtä Nato-maata vastaan, muut Nato-maat tulevat apuun.	If someone attacks one NATO country, other NATO countries will come to the rescue.
Tämän periaatteen takia Suomi ja Ruotsi päättivät liittyä Natoon.	Because of this principle, Finland and Sweden decided to join NATO.
Ne halusivat parantaa omaa turvallisuutta, sen jälkeen kun Venäjä aloitti sodan Ukrainaa vastaan.	They wanted to improve their own security, after Russia started a war against Ukraine.
## Suomen turvallisuus.	## Finland's security.
Mihin Nato-maa Suomen turvallisuus perustuu?	What is the security of NATO country Finland based on?
Suomella on oma vahva armeija.	Finland has its own strong army.
Suomi haluaa myös pitää armeijan taistelukunnosta hyvää huolta.	Finland also wants to take good care of the combat fitness of the army.
Suomi on esimerkiksi ostanut USA:lta huippumoderneja sotilaslentokoneita.	For example, Finland has bought state-of-the-art military aircraft from the USA.
Ne tulevat käyttöön lähivuosina.	They will come into use in the next few years.
Nato-maa Suomen turvallisuus perustuu kuitenkin myös muiden Nato-maiden tukeen.	NATO country Finland's security is, however, also based on the support of other NATO countries.
Tämä on uusi asia.	This is a new thing.
Aikaisemmin Suomi ei voinut olla varma, saako se apua, jos tänne hyökätään.	Previously, Finland could not be sure if it would get help if it was attacked.
Suomi on solminut lisäksi sopimuksen puolustusyhteistyöstä USA:n kanssa.	Finland has also signed an agreement on defense cooperation with the USA.

Sopimuksen perusteella USA voi varastoida Suomeen aseita ja harjoitella täällä.	Based on the agreement, the USA can store weapons in Finland and train here.
## Suomi ja Ukraina.	## Finland and Ukraine.
Nato-maa Suomi tukee Ukrainaa.	NATO country Finland supports Ukraine.
Asia tuli selväksi myös tällä viikolla, kun presidentti Alexander Stubb vieraili Ukrainassa.	The matter also became clear this week, when President Alexander Stubb visited Ukraine.
Vierailun aikana Suomen ja Ukrainan presidentit allekirjoittivat turvallisuussopimuksen.	During the visit, the presidents of Finland and Ukraine signed a security agreement.
Sopimuksessa Suomi lupaa toimittaa Ukrainalle aseita vielä monen vuoden ajan.	In the agreement, Finland promises to supply weapons to Ukraine for many more years.
Lisäksi Suomi lupaa auttaa Ukrainaa, kun Ukraina haluaa liittyä Natoon.	In addition, Finland promises to help Ukraine when Ukraine wants to join NATO.
Kertaus.	Repeat.
Uutisviikon aihe oli Suomi puolustusliitto Natossa.	The topic of the news week was Finland's defense alliance in NATO.
Kerrataan vielä tärkeimmät asiat.	Let's repeat the most important things.
Suomi on ollut Naton jäsenmaa vuoden ajan.	Finland has been a NATO member for a year.
Nato-maa Suomen turvallisuus perustuu omaan armeijaan ja yhteistyöhön muiden Nato-maiden, erityisesti USA:n kanssa.	NATO country Finland's security is based on its own army and cooperation with other NATO countries, especially the USA.
Suomelle on tärkeää, että Ukraina voittaa sodan Venäjää vastaan.	It is important for Finland that Ukraine wins the war against Russia.
Tämä oli Uutisviikko selkosuomeksi, tavataan taas.	This was Uutisviikko in plain Finnish, see you again.

Kuulemiin!	Goodbye!
## Päivän kysymykset.	## Questions of the day.
Kuinka vanha puolustusliitto Nato on?	How old is NATO?
Kuinka kauan Suomi on ollut Naton jäsenmaa?	How long has Finland been a member of NATO?
Miksi Suomi ja Ruotsi liittyivät Natoon?	Why did Finland and Sweden join NATO?
Mikä oli Suomen tilanne aikaisemmin?	What was the situation in Finland before?
Mitä Suomen ja USA:n yhteistyösopimuksessa on sovittu?	What has been agreed in the cooperation agreement between Finland and the USA?
Kuka suomalainen vieraili Ukrainassa?	Which Finn visited Ukraine?
Mitä Suomi ja Ukraina solmivat?	What did Finland and Ukraine sign?
Mitä Suomi lupaa Ukrainalle?	What does Finland promise Ukraine?

Page 22

Rikollisuuden torjuminen.	Fighting crime.
Nuorisorikollisuuden torjuminen.	Combating juvenile delinquency.
Aluksi aiheena on rikollisuuden torjuminen.	At first, the topic is the fight against crime.
Hallitus haluaa vähentää nuoriso- ja jengirikollisuutta.	The government wants to reduce youth and gang crime.
Oikeusministeri Leena Meri on esitellyt laajan ohjelman, jolla nuorten rikollisuutta yritetään torjua.	The Minister of Justice, Leena Meri, has presented an extensive program to combat youth crime.
Hallitus aikoo esimerkiksi lisätä nuorisorangaistusten käyttöä ja koventaa	For example, the government intends to increase the use of youth punishments and

rangaistuksia, jotka liittyvät katujengien toimintaan.	toughen punishments related to the activities of street gangs.
Hallitus haluaa vähentää nuoriso- ja jengirikollisuutta.	The government wants to reduce youth and gang crime.
Poliisi sanoo, että Suomessa on noin 10 katujengiä.	The police say that there are about 10 street gangs in Finland.
Niissä liikkuu noin 300 nuorta.	About 300 young people move in them.
Perinteisiä järjestäytyneitä rikollisryhmiä eli liivijengejä on Suomessa noin 70.	There are approximately 70 traditional organized criminal groups, or vest gangs, in Finland.
Niissä on mukana noin 1000 ihmistä.	About 1,000 people are involved in them.
Katujengit ja liivijengit tekevät esimerkiksi väkivalta- ja huumerekoksia.	Street gangs and vest gangs commit violent and drug crimes, for example.
Rokotukset.	Vaccinations.
Sitten asiaa rokotuksista.	Then the matter of vaccinations.
Rokotuksia voi pian saada entistä useammasta paikasta.	Vaccinations will soon be available in more places than ever before.
Vapusta lähtien rokotuksia saavat antaa myös esimerkiksi hammaslääkärit, proviisorit ja farmaseutit apteekeissa ja lähihoitajat.	From Vapu, vaccinations can also be given by, for example, dentists, pharmacists and pharmacists in pharmacies and nurses.
Muutoksella halutaan nopeuttaa esimerkiksi influenssarokotusten antamista ja helpottaa terveydenhuollon henkilöstöpulaa.	The change is intended to speed up, for example, the administration of flu vaccinations and ease the shortage of health care personnel.
Kaisa Korhonen.	Kaisa Korhonen.
Lopuksi kulttuurin suru-uutinen.	Finally, the sad news of culture.

Teatteriohjaaja Kaisa Korhonen on kuollut.	Theater director Kaisa Korhonen has died.
Hän oli 82-vuotias.	He was 82 years old.
Kaisa Korhonen teki pitkän ja monipuolisen uran teatterissa.	Kaisa Korhonen had a long and versatile career in the theater.
Hän näytteli, ohjasi ja johti.	He acted, directed and conducted.
Hän opetti teatterikorkeakoulussa Helsingissä ja Tampereella.	He taught at Teatterikorkeakoulu in Helsinki and Tampere.
Hän oli myös perustamassa KOM-teatteria.	He was also founding the KOM theater.
Monet ihmiset muistavat Kaisa Korhosen etenkin 60- ja 70-lukujen poliittisesta laululiikkeestä.	Many people remember Kaisa Korhonen especially from the political song movement of the 60s and 70s.
Lauantain sää.	Saturday's weather.
Vielä sääennuste.	Another weather forecast.
Lauantaina lännessä ja pohjoisessa on sateista.	On Saturday, it will rain in the west and north.
Keski-Lapissa sataa lunta.	It is snowing in Central Lapland.
Idässä paistaa aurinko.	The sun is shining in the east.
Lämpötila on pääosin 5...10 astetta, pohjoisessa on viileämpää.	The temperature is mainly 5...10 degrees, it is cooler in the north.

Page 23

Venäjän iskut Ukrainan energiaverkkoon.	Russian attacks on Ukraine's energy grid.
Uutisviikon aihe on tällä kertaa Venäjän iskut Ukrainan energiaverkkoon.	The topic of the news week this time is Russia's attacks on Ukraine's energy grid.

Venäjä on lisännyt iskuja Ukrainan energiainfrastruktuuriin eli energiaverkkoon.	Russia has increased attacks on Ukraine's energy infrastructure, i.e. the energy network.
Siksi sähkökatkot lisääntyvät Ukrainassa.	That is why power outages are increasing in Ukraine.
Energiaverkko on vaurioitunut pahasti.	The energy grid has been badly damaged.
Sähkökatkot aiheuttavat ongelmia firmoille ja ihmisille.	Power outages cause problems for companies and people.
Venäjän tarkoitus on vaikeuttaa ukrainalaisten elämää.	Russia's purpose is to make life difficult for Ukrainians.
Kerromme nyt lisää Ukrainan energiahuollon tilanteesta.	We will now tell you more about the situation of energy supply in Ukraine.
## Iskut lisääntyvät.	## The attacks are increasing.
Venäjä on lisännyt iskuja Ukrainan energiaverkkoon.	Russia has increased attacks on Ukraine's energy grid.
Esimerkiksi maaliskuussa Venäjä teki paljon iskuja, koska Ukrainalla oli vain vähän ilmatorjuntaohjuksia jäljellä.	For example, in March, Russia carried out a lot of strikes because Ukraine had very few anti-aircraft missiles left.
Venäjä iskee paljon Itä-Ukrainaan, mutta esimerkiksi viime viikolla Venäjän iskut tuhosivat energiaverkkoa Länsi-Ukrainassa.	Russia attacks Eastern Ukraine a lot, but last week, for example, Russian attacks destroyed the energy grid in Western Ukraine.
Isku kohdistui voimalaitoksiin neljällä 4 eri alueella.	The attack targeted power plants in four 4 different areas.
Isku katkasi sähköt lähes 220 000 kodista tai firmasta.	The shock cut off electricity from nearly 220,000 homes or businesses.
## Suuret vahingot.	## Big damage.
Energiaverkkoon eli energiainfrastruktuuriin kuulu monia	The energy network, i.e. the energy infrastructure, includes many things that

asioita, joilla energiaa tuotetaan ja siirretään ihmisille.	are used to produce and transfer energy to people.
Energiaverkko on sähköverkkoja, kaasuverkkoja ja öljyputkia.	The energy network consists of electricity networks, gas networks and oil pipelines.
Myös voimalaitokset kuuluvat energiaverkkoon.	Power plants also belong to the energy network.
3 kuukauden aikana Venäjän iskut ovat lamauttaneet noin puolet Ukrainan energiantuotannosta.	Over the course of 3 months, the Russian attacks have paralyzed about half of Ukraine's energy production.
Energiaverkkoa on tuhottu noin 50 miljardin euron arvosta.	The energy grid has been destroyed to the value of around 50 billion euros.
Sähkökatkot aiheuttavat paljon haittaa ja vahinkoja firmoille.	Power outages cause a lot of inconvenience and damage to companies.
Esimerkiksi elintarviketehtaiden toiminta vaikeutuu ja kuljetukset vaikeutuvat.	For example, the operation of food factories becomes more difficult and transportation becomes more difficult.
Siksi Ukrainassa voi tulla ruokapulaa, polttoainepulaa ja lämmitysongelmia, kun talvi lähestyy.	Therefore, Ukraine may experience food shortages, fuel shortages and heating problems as winter approaches.
## Energianverkon suojaaminen.	## Protecting the energy network.
Sähkökatkoja kierrätetään eli sähköä jaetaan vuorotellen eri alueille.	Power outages are recycled, i.e. electricity is distributed alternately to different areas.
Sähkökatko voi kestää monta tuntia.	A power outage can last for several hours.
Ukraina yrittää lisätä voimalaitosten suojaamista ja hajauttaa energiaverkkoa.	Ukraine is trying to increase the protection of power plants and decentralize the energy grid.
USA on luvannut Ukrainalle ilmapuolustusjärjestelmän.	The USA has promised Ukraine an air defense system.
Se voi auttaa torjumaan Venäjän iskuja.	It can help repel Russian attacks.

Energiaverkkoa on kuitenkin vaikea suojella, koska energiaverkko on tosi laaja asia.	However, it is difficult to protect the energy grid, because the energy grid is a really broad matter.
## Kertaus.	## Repeat.
Uutisviikon aihe oli Venäjän iskut Ukrainan energiainfrastruktuuriin.	The topic of the news week was Russia's attacks on Ukraine's energy infrastructure.
Kerrataan vielä tärkeimmät asiat.	Let's repeat the most important things.
Venäjä on lisännyt iskuja Ukrainan energiaverkkoon kevästä lähtien.	Russia has increased attacks on Ukraine's energy grid since spring.
Venäjä on iskenyt esimerkiksi ilmajohtoihin ja voimalaitoksiin.	Russia has attacked, for example, overhead lines and power plants.
Ukrainan sähköntuotantokyky on laskenut puoleen normaalista.	Ukraine's power generation capacity has dropped to half of normal.
Venäjän tarkoitus on vaikeuttaa ukrainalaisten elämää erityisesti talvella.	Russia's purpose is to make life difficult for Ukrainians, especially in winter.
Ukraina tarvitsee paljon lännen apua.	Ukraine needs a lot of help from the West.

Page 24

Nuorten polarisaatio.	Polarization of young people.
Uutisviikon aihe on tällä kertaa nuorten polarisoituminen eli nuorten ajatusten eriytyminen.	The topic of the news week this time is the polarization of young people, i.e. the differentiation of young people's thoughts.
Tyttöjen ja poikien ajatukset eroavat enemmän kuin ennen.	The thoughts of girls and boys differ more than before.
Se lisää myös herkkyyttä informaatiovaikuttamiselle.	It also increases sensitivity to information influence.
Kerromme nyt lisää nuorten polarisaatiosta.	We will now tell you more about the polarization of young people.

## Polarisoitumisen kasvu.	## Growth of polarization.
Tyttöjen ja poikien arvot ja ajatukset ovat erkaantuneet voimakkaammin kuin ennen.	The values and thoughts of girls and boys have diverged more strongly than before.
Näin kertovat tutkimukset.	This is what the studies say.
Esimerkiksi nuorten naisten arvot ovat vapaamielisempiä kuin aiemmin ja nuoret miesten arvot ovat perinteisempiä kuin ennen.	For example, young women's values are more liberal than before and young men's values are more traditional than before.
Tyttöjen ja poikien erilainen ajattelu on lisääntynyt eli polarisoitunut.	The different thinking of girls and boys has increased, i.e. polarized.
Nuorten asenteet jakautuvat eniten arvoissa ja identiteetissä.	The attitudes of young people are most divided in values and identity.
Tällaisia asioita ovat esimerkiksi seksuaalisuus, sukupuoli, maahanmuutto, rasismi ja ilmastonmuutos.	Such issues include, for example, sexuality, gender, immigration, racism and climate change.
## Maailmanlaajuinen ilmiö.	## A worldwide phenomenon.
Polarisoitumista tapahtuu kun ihmisille tulee tarve ottaa kantaa johonkin asiaan puolesta tai vastaan.	Polarization happens when people need to take a stand on something for or against.
Ihmiset kokevat, että he puolustavat oikeaa asiaa.	People feel that they are standing up for the right cause.
Samalle he kokevat, että muut ihmiset puolustavat väärää asiaa.	At the same time, they feel that other people are defending the wrong cause.
Polarisaatio on maailmanlaajuinen ilmiö.	Polarization is a global phenomenon.
Miesten ja naisten välillä on tapahtunut polarisoitumista monissa maissa viimeisen runsaan 10 vuoden aikana.	There has been a polarization between men and women in many countries over the last 10 years or so.
Nuorten polarisaatio on lisääntynyt Suomessa erityisesti 2020-luvulla.	The polarization of young people has increased in Finland, especially in the

	2020s.
## Informaatiovaikuttaminen.	## Information influencing.
Jotkin tahot voivat hyötyä polarisaatiosta.	Some parties can benefit from polarization.
Polarisaatiota voidaan lisätä informaatiovaikuttamisella esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Polarization can be increased by influencing information in, for example, social media.
Esimerkiksi poliittiset johtajat, puolue tai ääriryhmä voivat hyötyä polarisaatiosta.	For example, political leaders, a party or an extremist group can benefit from polarization.
Ne voivat kertoa asioita niin, että muut ihmiset tai ryhmät näyttävät vihollisilta.	They can tell things in a way that makes other people or groups look like enemies.
Informaatiovaikuttamisessa voidaan esimerkiksi luoda kuva uhasta, esimerkiksi maahanmuutosta.	Information influence can, for example, create an image of a threat, e.g. immigration.
Näin kerätään suosiota asian vastustajilta.	This is how you gather popularity from the opponents of the matter.
## Ulkopuolisuuden tunne.	## The feeling of being outside.
Monet nuoret kokevat, että heidät on jätetty Suomessa ulkopuolelle.	Many young people feel that they have been left out in Finland.
Näin kertoo tutkimus.	This is what the research says.
Viranomaiset, poliitikot, opettajat ja mediat tuntuvat nuorista etäisille.	Authorities, politicians, teachers and the media seem distant to young people.
Siksi totuudet, mielipiteet ja vaikuttajat tuntuvat hyvältä sosiaalisessa mediassa ja internetissä.	That's why truths, opinions and influencers feel good on social media and the internet.
Myös jotkut poliitikot esiintyvät niin, että nuoret pitävät heistä.	Also, some politicians present themselves in such a way that young people like them.
## Kertaus.	## Repeat.

Uutisviikon aihe oli tällä kertaa nuorten polarisaatio.	The topic of the news week this time was the polarization of young people.
Kerrataan vielä tärkeimmät asiat.	Let's repeat the most important things.
Nuorten ajattelu ja arvot jakautuvat voimakkaammin kuin ennen.	Young people's thinking and values are more strongly divided than before.
Ilmiön nimi on polarisaatio.	The phenomenon is called polarization.
Polarisaatio voi jatkua niin, että eri mielipiteiden ryhmät eivät pysty keskustelemaan asioista.	Polarization can continue so that groups of different opinions are unable to discuss issues.
Esimerkiksi ääriryhmät tai poliitikot voivat hyötyä polarisaatiosta.	For example, extremist groups or politicians can benefit from polarization.